

รายงานการตรวจราชการและ ติดตามประเมินผลการจัดการ ศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

ประจำปีงบประมาณ

๒๕๖๖

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ตามนโยบายทั้ง ๖ นโยบาย ประกอบด้วย ๑. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย ๒. การยกระดับคุณภาพการศึกษา ๓. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย ๔. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ๕. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาและบุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และ ๖. การพัฒนาระบบราชการ และการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้ดำเนินการสรุปรายงานการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ เป็นที่เรียบร้อยแล้วตามรายงานฉบับนี้

หวังว่ารายงานฉบับนี้จะแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานได้ตรงตามประเด็นการตรวจราชการ และเป็นแนวทางการปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ไม่มากก็น้อย

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

เมษายน ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑	
บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด	
๑. ข้อมูลทั่วไป	๑
๒. ภาระงาน	๗
๓. ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม	๙
๔. ข้อมูลโครงสร้างการบริหาร ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด	๑๐
๕. ข้อมูลผู้บริหาร	๑๔
๖. ข้อมูลนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด	๑๕
๗. ข้อมูลครูและบุคลากร	๑๘
๘. ข้อมูลสถานที่	๑๙
๙. ข้อมูลงบประมาณ	๒๐
๑๐. ข้อมูลหน่วยบริการ	๒๒
ส่วนที่ ๒	
รายงานตามประเด็นการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ	
นโยบายตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของ	
กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖	๒๕
นโยบายที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย	๒๙
นโยบายที่ ๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษา	๓๖
นโยบายที่ ๓ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม	
ทางการศึกษาทุกช่วงวัย	๕๕
นโยบายที่ ๔ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถ	
ในการแข่งขัน	๘๙
นโยบายที่ ๕ การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา	
และบุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๙๒
นโยบายที่ ๖ การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล	๙๘

ส่วนที่ ๑

บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

๑. ข้อมูลทั่วไป

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

๑.๑ ประวัติศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่ได้เสนอมาตรการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการต่อคณะรัฐมนตรี (หนังสือกระทรวงศึกษา ที่ ศธ ๐๒๐๕/๔๙๙๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒) และคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒ และได้ลงมติเห็นชอบในหลักการ มาตรการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและให้ดำเนินการตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้อนุมัติให้กรมสามัญศึกษา เตรียมการจัดตั้งศูนย์การศึกษาเพื่อคนพิการ โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๓ เป็นต้นไป ทั้งนี้เพื่อให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษ (เขตการศึกษา) ครบทั้ง ๑๓ แห่ง ตามแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ ๘ (พ.ศ.๒๕๔๐ - ๒๕๔๔) ของกระทรวงศึกษาธิการสำหรับการจัดอัตรากำลังเข้าปฏิบัติงาน ในศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งชาติ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการจะเกลี้ยอัตรากำลังของกระทรวงศึกษาธิการ โดยไม่ขอตั้งอัตราใหม่

นอกจากนี้ ตามมาตรการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ดังกล่าว ยังได้ขอความเห็นชอบกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานและโครงสร้างการบริหารงานของการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการไว้ด้วย (เป็นโครงสร้างเฉพาะกิจ) โดยกำหนดให้สอดคล้องกับรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ สาระสำคัญประการหนึ่งในโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ คือ ให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ทำหน้าที่เป็นศูนย์เตรียมการ นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ จัดทำและจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ให้บริการการศึกษาบำบัดฟื้นฟู และดำเนินการระบบส่งต่อโรงเรียนและชุมชน โดยมีเงื่อนไขในขั้นนี้คือ ให้โรงเรียนศึกษาพิเศษของกรมสามัญศึกษาใน ๓๕ จังหวัด ทำหน้าที่เป็นศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด และจะเลือกโรงเรียนอื่นที่เหมาะสมเป็นศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดในอีก ๔๐ จังหวัด

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ให้เป็นสถานศึกษาสังกัด กองการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา(ในขณะนั้น) ครอบคลุมจังหวัด เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๓

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด จึงได้จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๓ โดยมีสำนักงานชั่วคราว ตั้งอยู่ที่ภายในโรงเรียนตราษตระการคุณ เดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๔๔ ได้ย้ายสำนักงานชั่วคราวจากเดิมภายในโรงเรียนตราษตระการคุณ เนื่องจากที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการมานิต ต้นสกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนตราดสรรเสริญวิทยาคม ให้ใช้สถานที่โรงเรียนตราดสรรเสริญวิทยาคมเป็น สำนักงานชั่วคราวเพื่อดำเนินงานของศูนย์ และเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดได้ขอใช้พื้นที่และอาคารเรียนของโรงเรียนบ้านเนินโพธิ์(เดิม) จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราดซึ่งเป็นโรงเรียนที่ยุบไปแล้วและได้ดำเนินการปรับปรุงอาคารเรียนรวมถึงพื้นที่ในส่วนต่างๆให้พร้อมใช้งานเป็นสำนักงานอย่างถาวร นับแต่นั้นมาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดจึงมีที่ตั้งอยู่ที่ ๙๐/๕ หมู่ ๔ ถนนสุขุมวิท ตำบลท่าพริก อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด รหัสไปรษณีย์ ๒๓๐๐๐ เนื้อที่ ๖ ไร่ ๑ งาน ๗๓.๑๐ ตารางวา และมีเขตพื้นที่บริการประกอบด้วย ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองตราด อำเภอเขาสมิง อำเภอบ่อไร่ อำเภอคลองใหญ่ อำเภอแหลมงอบ อำเภอเกาะช้าง และอำเภอเกาะกูด

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด เป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ - ๑๘ ปี ในลักษณะของ ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของคนพิการผ่านการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนด เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้บริการในลักษณะไป-กลับ และรับบริการที่บ้าน รวมทั้งจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนด ผู้มารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดมีภูมิลำเนาในพื้นที่บริการภายในจังหวัดตราดที่มารับการช่วยเหลือฟื้นฟูในระยะแรกเริ่ม เตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อส่งต่อเรียนร่วม พร้อมให้คำแนะนำ คำปรึกษาสำหรับ

ผู้ปกครองและคนพิการทุกประเภท ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดมีการจัดตั้งหน่วยบริการ ขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมทั้งสิ้น ๕ หน่วยบริการ ได้แก่ หน่วยบริการแหลมงอบ หน่วยบริการเขาสมิง หน่วยบริการบ่อไร่ หน่วยบริการคลองใหญ่ และหน่วยบริการเกาะช้าง เพื่อให้บริการคนพิการใน จังหวัดตราดให้ได้รับบริการอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

ในการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด สำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษ ได้แต่งตั้งผู้บริหาร ดังนี้

๑. นางสาววัลภา ประสานสิน	ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๓
๒. นายมานิต ต้นสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนตราดสรรเสริญวิทยาคม รักษาการหัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๕
๓. นายชาญณรงค์ รัตนา	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๕
๔. นายราชัน นิลบรรพต	ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๗
๕. นางเงาแซ เตือดขุนทด	ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๕๒
๖. นายธวัช ขุริมนต์	ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๕๔
๗. นายสิัญญา แสนทวีสุข	ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๖๓
๘. นายประวิทย์ เรืองเดช	ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๖๓
๙. นางสาวรัชณี จันทร์ทับทอง	ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๖๕ ถึง ปัจจุบัน

๑.๒ ตราสัญลักษณ์ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

รูปสัญลักษณ์เป็นรูปสัญลักษณ์ความพิการ ๙ ประเภท

มีข้อความ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตัวอักษรสีน้ำเงินอยู่ใต้รูปสัญลักษณ์

สีประจำศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

สีประจำสถานศึกษา ๒ สี ได้แก่ สีฟ้าและสีขาว   มีความหมายของสี

ดังนี้

สีฟ้า คือ สีแห่งความกว้างใหญ่ที่เปรียบเสมือนการให้บริการ พัฒนาแก่ผู้พิการเต็ม

ความสามารถของบุคลากร

สีขาว คือ สีแห่งความสว่างสดใสที่เปรียบเสมือนคนพิการที่ได้รับการพัฒนาทั้งด้าน

ร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม

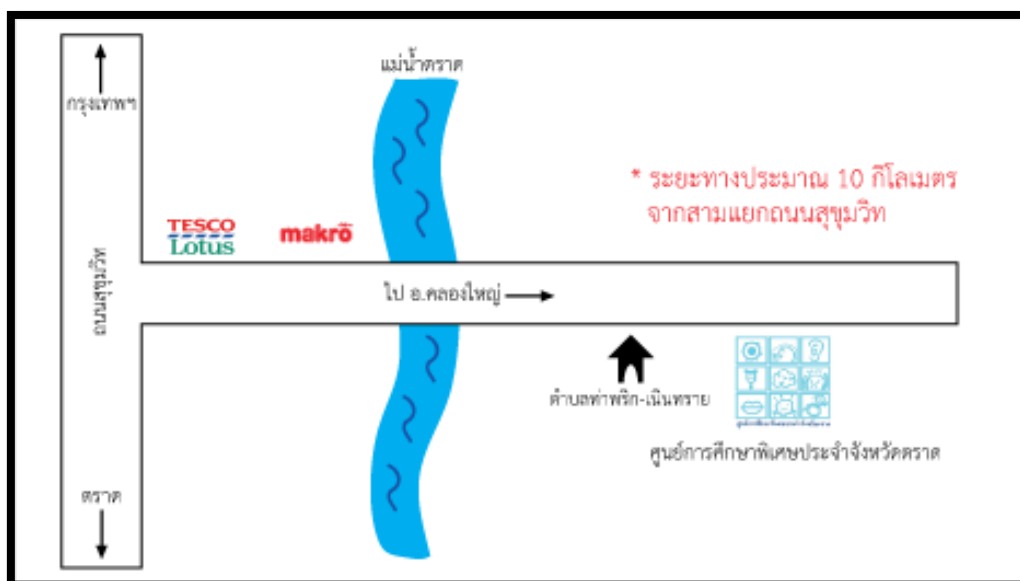
อักษรย่อ

ศกศ.ตร. ย่อมาจาก ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

ต้นไม้ประจำสถานศึกษา

ต้นโพธิ์

๑.๓ แผนที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

* ระยะทางจากสามแยกถนนสุขุมวิทประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

๑.๔ ข้อมูลอาคารสถานที่ ข้อมูลด้านอาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างอื่น

ที่	อาคาร	จำนวน	การใช้ประโยชน์
๑	อาคารเรียน	๑	ใช้เป็นอาคารเรียน
๒	อาคารเชิงอนุภิบาลศรี	๑	ใช้เป็นอาคารเรียน
๓	โรงอาหาร	๑	ใช้เป็นพื้นที่รับประทานอาหาร
๔	ห้องอบเซรามิก	๑	ใช้เป็นผลิตผลิตภัณฑ์งานอาชีพเด็กพิการ
๕	ถังน้ำ คสล.	๔	ใช้สำหรับใส่น้ำอุปโภคบริโภค
๖	ห้องน้ำ ๒ ห้อง (หลังชมพู)	๑	ใช้เป็นห้องน้ำสำหรับบุคลากร เด็ก ผู้ปกครอง และผู้ที่มาติดต่อ
๗	ห้องน้ำ ๒ ห้อง (หลังสีเหลือง)	๑	ใช้เป็นห้องน้ำสำหรับบุคลากร เด็ก ผู้ปกครอง และผู้ที่มาติดต่อ
๘	อาคารบ้านพักผู้พิการ	๒	ใช้เป็นอาคารสำนักงาน
๙	สระว่ายน้ำ	๑	ใช้เป็นอาคารกิจกรรมธาราบำบัด
๑๐	บ้านพักครูแบบแฟลต ๘ หน่วย	๑	ใช้เป็นอาคารพักอาศัยสำหรับข้าราชการ

ที่	อาคาร	จำนวน	การใช้ประโยชน์
๑๑	ห้องน้ำ ๔ ห้อง (สี่เทา)	๑	ใช้เป็นห้องน้ำสำหรับบุคลากร เด็ก ผู้ปกครอง และผู้ที่มาติดต่อ
๑๒	อาคารพยาบาล	๑	ใช้สำหรับดูแล ปฐมพยาบาล และคัดแยกนักเรียนเจ็บป่วย
๑๓	อาคารธาราบ้ำบัด	๑	ใช้เป็นอาคารประชุม
๑๔	อาคารห้องสมุด	๑	ใช้เป็นอาคารเรียน
๑๕	โรงหุงต้ม	๑	ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร
๑๖	โรงอาบน้ำ	๑	ใช้เป็นห้องอาบน้ำ
๑๗	ห้องน้ำ ห้องส้วม	๑	ใช้เป็นห้องน้ำสำหรับบุคลากร เด็ก ผู้ปกครอง และผู้ที่มาติดต่อ
๑๘	อาคารอเนกประสงค์ (โดม)	๑	ใช้เป็นอาคารอเนกประสงค์
๑๙	บ้านพักครูแบบแฟลต ๘ หน่วย	๑	ใช้เป็นอาคารพักอาศัยสำหรับข้าราชการ
๒๐	อาคารส่วนหน้า	๑	ใช้เป็นอาคารสำนักงาน
๒๑	อาคารบริการผลิตน้ำดื่ม RO	๑	ใช้สำหรับอุปโภคบริโภค

๑.๕ ผังบริเวณอาคารสถานที่

๒. ภาระงาน

การบริหารจัดการสถานศึกษาของรัฐมีภารกิจและหน้าที่ คือให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมภิบาล” ซึ่งมีหลักการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่ามาบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านบริหารวิชาการ การบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารแผนงานและงบประมาณ เป้าหมายการจัดการศึกษา คือ ทำให้เด็กพิการ เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข ซึ่งศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด มีการแบ่งกรอบภาระงานตามโครงสร้าง ๔ กลุ่มบริหารงานประกอบด้วย กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารแผนงานและงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้จัดตั้งหน่วยบริการ เพื่อจัดการเรียนให้แก่เด็กพิการที่มีความต้องการพิเศษ ให้ครอบคลุมทั้ง ๖ อำเภอในจังหวัดตราด ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอเกาะช้าง อำเภอแหลมงอบ อำเภอเขาสมิง อำเภอบ่อไร่ และอำเภอคลองใหญ่ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ดังนี้

บทบาทที่ ๑ จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention:EI) และเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

บทบาทที่ ๒ พัฒนาและฝึกอบรมดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

บทบาทที่ ๓ จัดระบบและส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

บทบาทที่ ๔ จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับเด็กพิการ (Transitional Services)

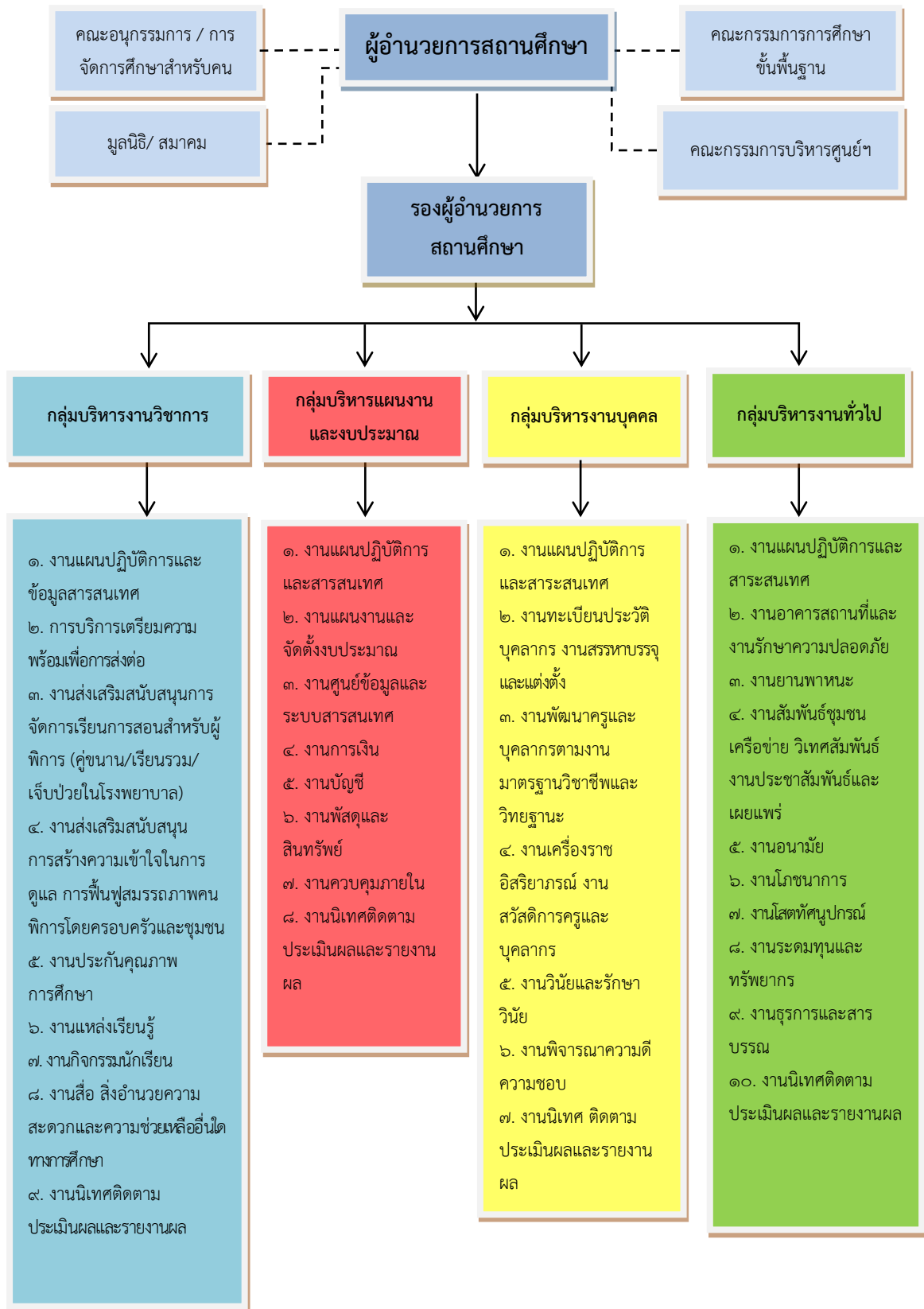
บทบาทที่ ๕ ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา

บทบาทที่ ๖ เป็นศูนย์กลางข้อมูลรวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ

บทบาทที่ ๗ จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัดตราด

บทบาทที่ ๘ ภาระหน้าที่อื่นที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างการบริหารของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

๓. ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

๓.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งอยู่เลขที่ ๙๐/๕ หมู่ ๔ ตำบลท่าพริก อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ๒๓๐๐๐ มีเนื้อที่ทั้งหมด เนื้อที่ ๖ ไร่ ๑ งาน ๗๓.๑๐ ตารางวา ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลท่าพริก-เนินทราย เป็นจังหวัดทางภาคตะวันออก เป็นที่ราบชายฝั่งติดเทือกเขาบรรทัด

เป็นเส้นทางผ่านพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษบ้านหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๓๓๕ กิโลเมตร มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ ๑๗ อยู่ในกลุ่มสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม ๒ และกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๑๒

๓.๒ อาณาเขตติดต่อ

- ทิศเหนือ ติดกับถนนสุขุมวิท (ตราด-คลองใหญ่) กิโลเมตรที่ ๙
- ทิศใต้ ติดกับทุ่งนาของนายทักษ์ ศรีสวด หมู่ ๔ ตำบลท่าพริก
- ทิศตะวันออก ติดกับบ้านของนางหึ่ง ชำปฎิ หมู่ ๔ ตำบลท่าพริก
- ทิศตะวันตก ติดกับสวนหมากของนายทักษ์ ศรีสวด หมู่ ๔ ตำบลท่าพริก

ทั้งนี้ลักษณะส่วนใหญ่ของสภาพบริเวณพื้นที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด เป็นอาคารที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานและทำกิจกรรมต่าง ๆ และไม่มีพื้นที่ว่างเปล่า

๓.๓ ผู้ปกครอง

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีพหลัก คือ เกษตรกร ประมง และรับจ้างทั่วไปอีกทั้งยังรับจ้างทำงานต่างจังหวัด ซึ่งฝากบุตรหลานไว้ให้ตายายเป็นคนเลี้ยงดู ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี ๔๐,๐๐๐ บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว ๔ คน การมารับบริการผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรถส่วนตัวมารับส่งที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ

๓.๔ โอกาสและข้อจำกัดของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

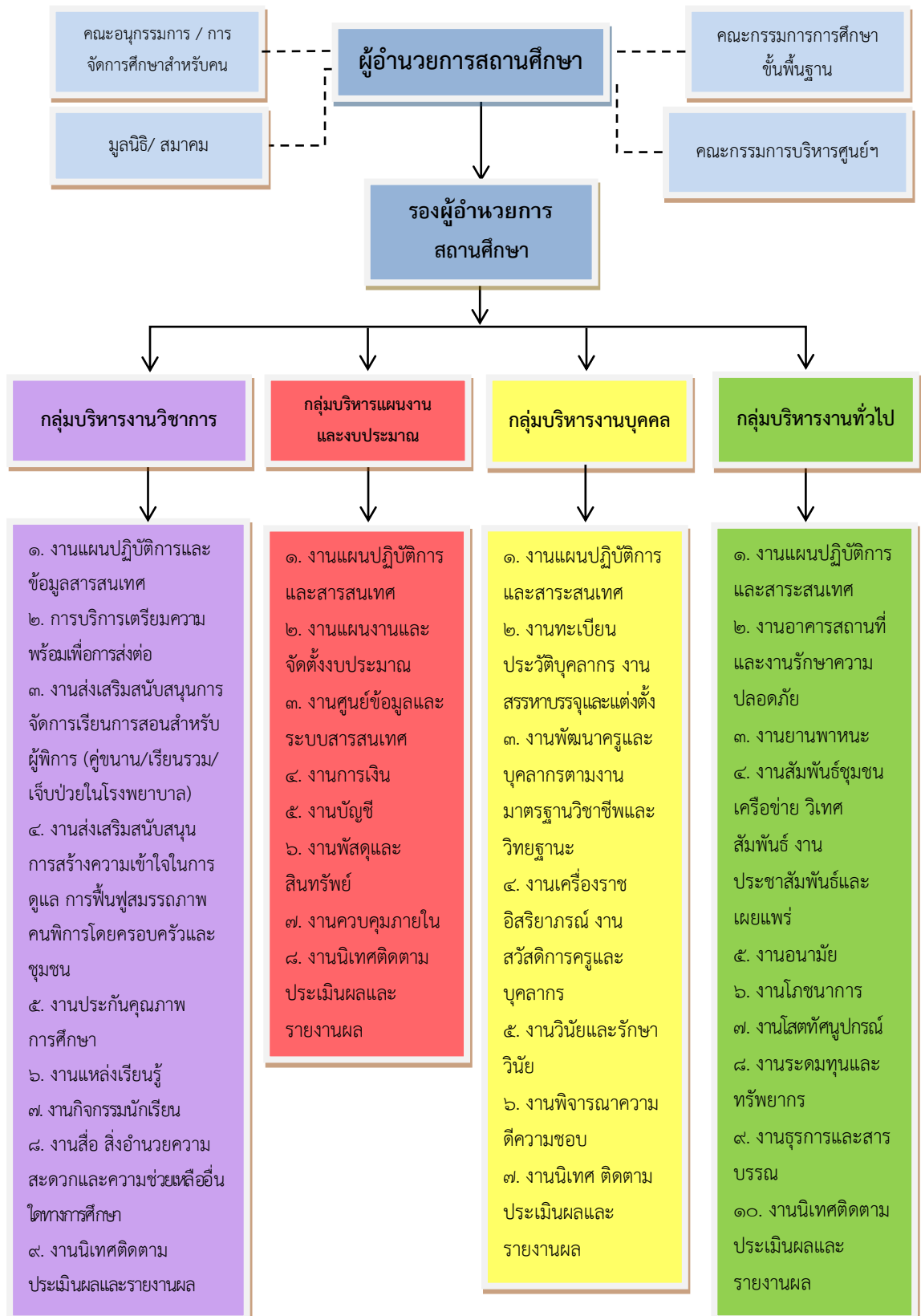
โอกาส ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน วัด ตลาด เทศบาล ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจากชุมชน ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งด้านทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อจำกัด การคมนาคมไม่สะดวก เนื่องจากไม่มีรถประจำทางผ่าน และผู้ปกครองบางส่วนประกอบอาชีพ เกษตรกร ประมง ทำให้ผู้รับบริการ ไม่สามารถมารับบริการได้สะดวก อีกส่วนที่สำคัญคือ บุคลากรบางส่วนยังมีความเข้าใจในหน้าที่งาน ไม่ตรงกัน

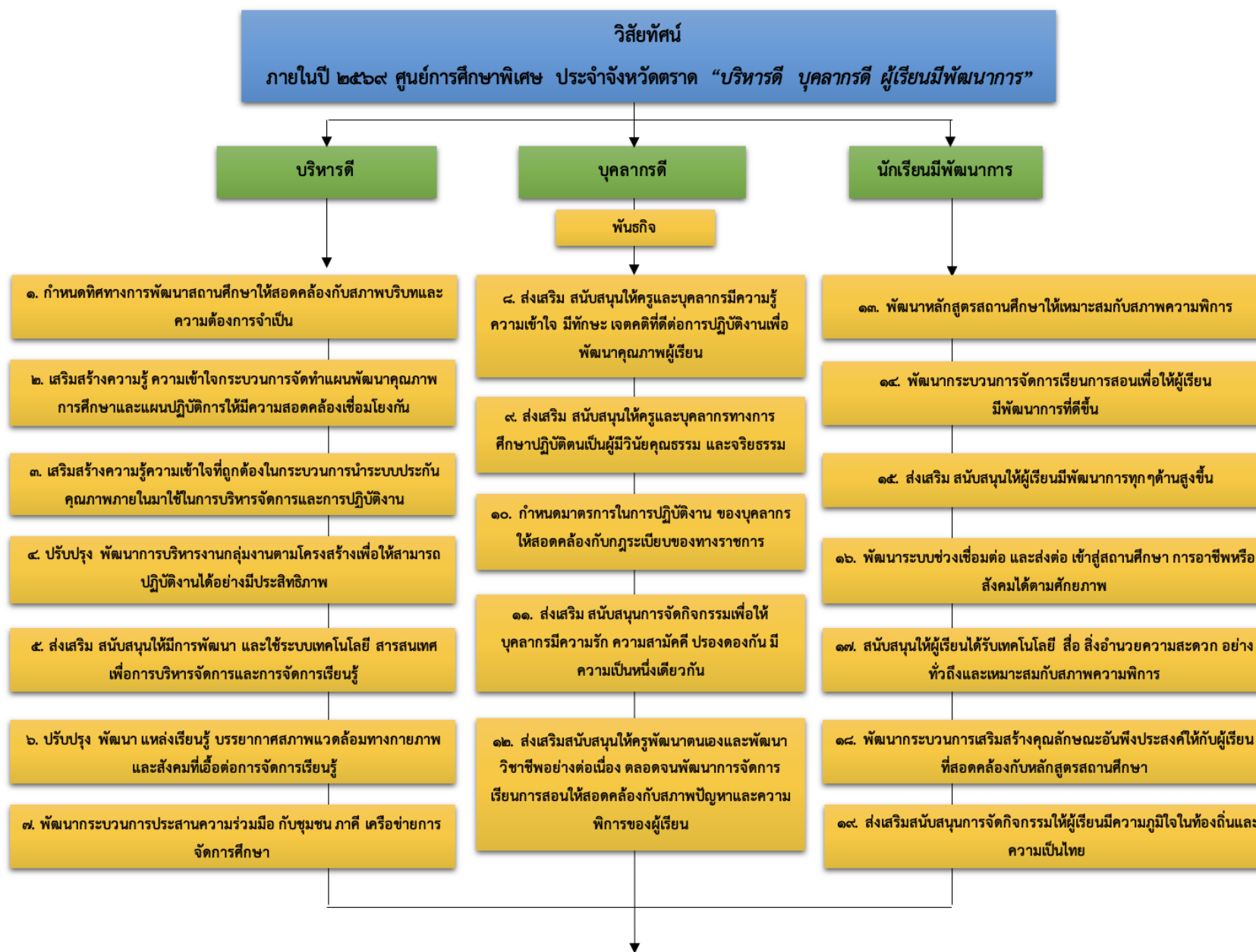
๔. ข้อมูลโครงสร้างการบริหาร ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

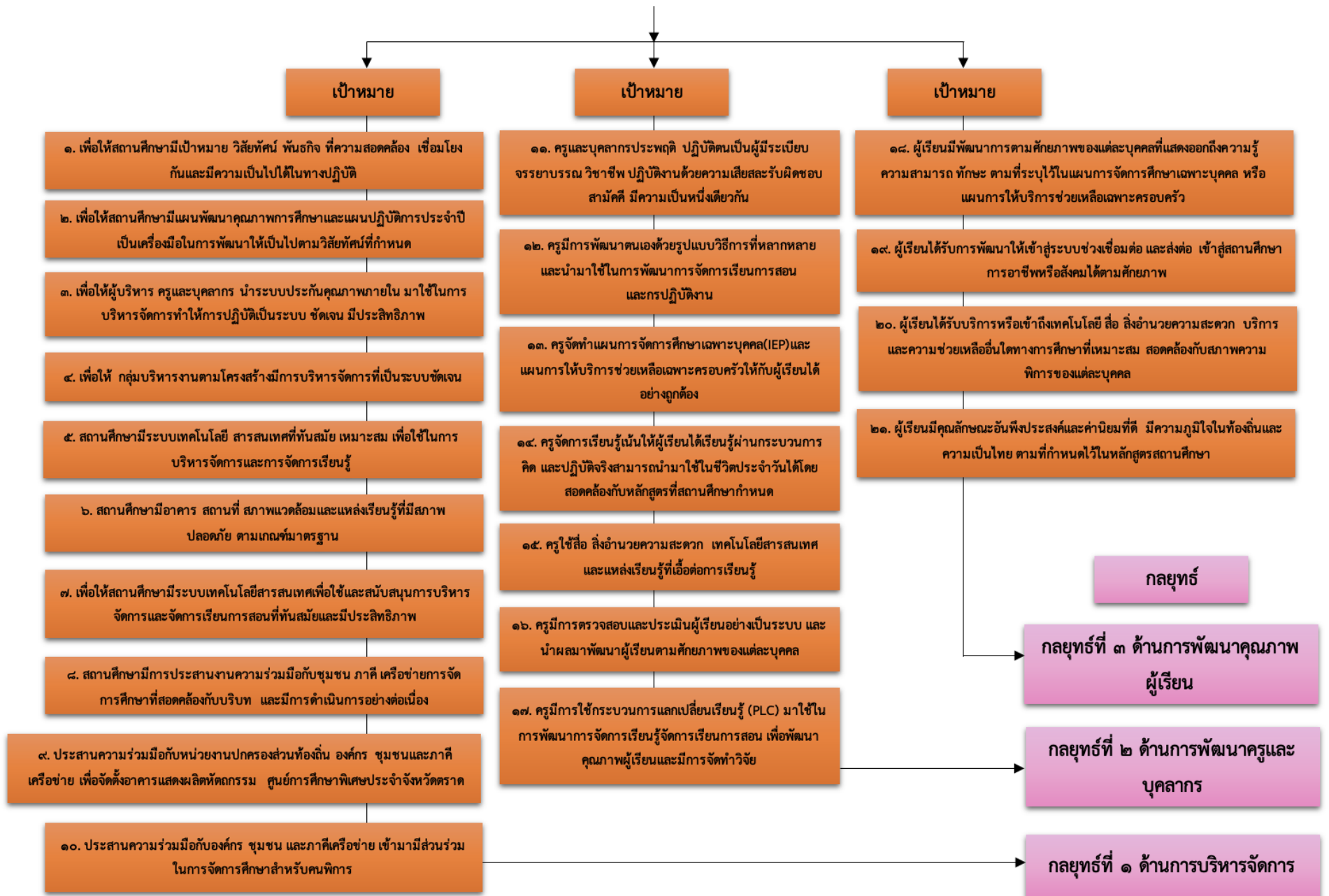
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด มีการกระจายอำนาจการบริหารงาน โดยแบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารแผนงานและงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป โดยยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งการให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะการดำเนินงานและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA ในการควบคุมคุณภาพในการดำเนินงานในทุกงาน โครงการ กิจกรรม มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และ กลยุทธ์การดำเนินงานเพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการดำเนินงานจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย และจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด

แผนภูมิที่ ๑ โครงสร้างการบริหารของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

แผนภูมิที่ ๒ ลำดับโครงสร้างนโยบาย ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

๕. ข้อมูลผู้บริหาร

๒.๑ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

นางสาวรัชณี จันทร์ทับทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด
วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาเอก ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขา พัฒนศึกษา ดำรงตำแหน่งที่ศูนย์
การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ จนถึงปัจจุบัน

๒.๒ รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด จำนวน ๑ คน

นางสาววาสนา สุขเกษม ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด
วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขา การบริหารการศึกษา ดำรง
ตำแหน่งที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๖ จนถึงปัจจุบัน

๖. ข้อมูลนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด (ข้อมูล ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖)

๖.๑ จำนวนนักเรียนทั้งหมด ๑๘๐ คน

๖.๒ จำนวนนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด จำแนกตามประเภทความพิการ

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด จำแนกตามประเภทความพิการ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ที่	ประเภทความพิการ	จำนวน/คน (ที่รับบริการที่ ศูนย์ฯ)		รวม	จำนวน/คน (ที่รับบริการที่ บ้าน)		รวม	จำนวน/คน (ที่รับบริการที่หน่วย บริการ)		รวม	รวม ๓ กลุ่ม
		ชาย	หญิง		ชาย	หญิง		ชาย	หญิง		
๑	บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น	๐	๐	๐	๓	๑	๔	๐	๐	๐	๔
๒	บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	๐	๐	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๑
๓	บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	๑๒	๑	๑๓	๑๔	๘	๒๒	๖	๗	๑๓	๔๘
๔	บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพหรือ การเคลื่อนไหว	๐	๒	๒	๘	๗	๑๕	๔	๒	๖	๒๓
๕	บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	๐	๐	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๑
๖	บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๒	๑	๓	๔
๗	บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมและอารมณ์	๐	๐	๐	๑	๐	๑	๒	๑	๓	๔
๘	บุคคลออทิสติก	๑๑	๑	๑๒	๓	๐	๓	๑๔	๖	๒๐	๓๕
๙	บุคคลพิการซ้อน	๓	๕	๘	๑๒	๑๗	๒๙	๑๖	๗	๒๓	๖๐
รวม		๒๗	๙	๓๖	๔๑	๓๕	๗๖	๔๔	๒๔	๖๘	๑๘๐

๖.๓ จำนวนนักเรียนจำแนกตามกลุ่มเป้าหมายบริการสาธารณะรวมทั้งสิ้น ๑๘๐ คน
 ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามกลุ่มเป้าหมายบริการสาธารณะรวมทั้งสิ้น ๑๘๐ คน

ที่	กลุ่มเป้าหมายบริการสาธารณะ	จำนวน/คน		รวม/ คน
		ชาย	หญิง	
๑	นักเรียนรับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด	๒๗	๙	๓๖
๒	นักเรียนรับบริการที่บ้าน	๔๑	๓๕	๗๖
๓	นักเรียนหน่วยบริการ จำนวน ๕ หน่วย	๔๔	๒๔	๖๘
รวม		๑๑๒	๖๘	๑๘๐

๖.๔ อัตราส่วนครูต่อผู้รับบริการ

ตารางที่ ๔ แสดงอัตราส่วนจำนวนครู ต่อผู้รับบริการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด
 (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖)

ลำดับ	ประเภท	เกณฑ์อัตราส่วน จำนวนผู้เรียน	จำนวนผู้เรียน ปี ๒๕๖๕	อัตราข้าราชการครู พนักงานราชการ และ ครูอัตราจ้าง ๓๐ คน
๑	บกพร่องทางการเห็น	๑:๑๕	๔	๑
๒	บกพร่องทางการได้ยิน	๑:๑๕	๑	๑
๓	บกพร่องทางสติปัญญา	๑:๕	๔๘	๑๐
๔	บกพร่องทางร่างกายหรือการ เคลื่อนไหวหรือสุขภาพ	๑:๑๕	๒๓	๒
๕	บกพร่องทางการเรียนรู้	๑:๓๕	๑	๑
๖	บกพร่องทางการพูดและภาษา	๑:๓๕	๔	๑
๗	บกพร่องทางพฤติกรรมและ อารมณ์	๑:๑๐	๔	๑
๘	ออทิสติก	๑:๓	๓๕	๑๒
๙	พิการซ้อน	๑:๕	๖๐	๑๒
จำนวนรวม			๑๘๐	๔๑
เกณฑ์อัตรากำลังครู : ผู้เรียน				๑:๖

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด มีจำนวนผู้เรียนทั้งหมด ๑๘๐ คน มีบุคลากรรวมทั้ง
 ทั้งหมด ๕๕ คน คือ ผู้บริหาร ๒ คน ข้าราชการครู ๑๖ คน พนักงานราชการ ๘ คน
 อัตราจ้าง/ธุรการ ๖ คน พี่เลี้ยงเด็กพิการ ๑๘ คน จ้างเหมา ๔ คน โดยเกณฑ์อัตราส่วนจะนับได้จาก
 บุคลากรสายงานสอน ได้แก่ ข้าราชการครู พนักงานราชการ และอัตราจ้าง รวม ๓๐ คน ทั้งนี้จะเห็น
 ได้ว่า อัตราครูผู้สอน : ผู้เรียนมีอัตรากำลัง ๑ : ๖ คน ซึ่งเมื่อเปรียบกับตารางแล้ว จำนวนครูของศูนย์
 การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่เหมาะสม

๖.๕ ข้อมูลเปรียบเทียบจำนวนผู้เรียนจำแนกตามประเภทความพิการ และประเภทการให้บริการย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๓ - พ.ศ.๒๕๖๖)

ตารางที่ ๕ เปรียบเทียบจำนวนผู้เรียนจำแนกตามประเภทความพิการ ย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๓ - พ.ศ.๒๕๖๖)

ที่	ประเภทความพิการ	ปีการศึกษา ๒๕๖๓				ปีการศึกษา ๒๕๖๔				ปีการศึกษา ๒๕๖๕				ปีการศึกษา ๒๕๖๖			
		ไป - กลับ	รับ บริการ ที่บ้าน	หน่วย บริการ	ไป - กลับ	รับ บริการ ที่บ้าน	หน่วย บริการ	ไป - กลับ	รับ บริการ ที่บ้าน	หน่วย บริการ	ไป - กลับ	รับ บริการ ที่บ้าน	หน่วย บริการ	รวม			
๑	บกพร่องทางการเห็น	๕	-	-	๕	-	-	๕	-	๐	๔	๐	๔	๐	๔	๐	๔
๒	บกพร่องทางการได้ยิน	๓	๔	-	๓	๔	-	๓	๔	๐	๑	๑	๒	๐	๑	๐	๑
๓	บกพร่องทางสติปัญญา	๔๘	๑๑	๘	๔๘	๑๑	๘	๔๘	๑๑	๑๑	๒๒	๑๑	๔๔	๑๓	๒๒	๑๓	๔๘
๔	บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	๒๙	๒	๒	๒๙	๒	๒	๒๙	๒	๒	๑๖	๔	๒๒	๒	๑๕	๖	๒๓
๕	บกพร่องทางการเรียนรู้	-	๒	-	-	๒	-	-	๒	๐	๑	๐	๑	๐	๑	๐	๑
๖	บกพร่องทางการพูดและภาษา	๒	-	-	๒	-	-	๒	-	๐	๐	๒	๒	๑	๐	๓	๔
๗	บกพร่องทางพฤติกรรมและอารมณ์	๑	๒	-	๑	๒	-	๑	๒	๐	๑	๒	๓	๐	๑	๓	๔
๘	ออทิสติก	๘	๘	๔	๘	๘	๔	๘	๘	๑๑	๔	๑๙	๓๔	๑๒	๓	๒๐	๓๕
๙	พิการซ้อน	๔๓	๙	๕	๔๓	๙	๕	๔๓	๙	๗	๓๐	๒๑	๕๘	๘	๒๙	๒๓	๖๐
รวม		๓๗	๑๙	๑๓๙	๓๘	๑๙	๑๓๙	๓๘	๑๙	๑๓๙	๓๑	๗๙	๖๐	๓๖	๗๖	๖๘	๑๘๐

๗. ข้อมูลครูและบุคลากร (ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖)

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนบุคลากรแยกตามประเภทบุคลากร ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด
ตราด ในปีการศึกษา ๒๕๖๖

ที่	ข้อมูลครูและบุคลากร	จำนวน (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	วุฒิการศึกษา			
					ป.เอก	ป.โท	ป.ตรี	ต่ำกว่า ป.ตรี
๑	ผู้บริหาร	๒	-	๒	๑	๑	-	-
๒	ข้าราชการครู	๑๗	๓	๑๔	-	๑	๑๔	-
๓	พนักงานราชการ (ครูผู้สอน)	๘	-	๘	-	๒	๖	-
๔	ครูอัตราจ้าง/ ครูธุรการ	๖	-	๖	-	๑	๕	-
๕	ผู้ปฏิบัติงานให้ราชการ (พี่เลี้ยงเด็กพิการ)	๑๘	๔	๑๔	-	-	๒	๑๖
๖	จ้างเหมาบริการ	๔	๒	๒	-	-	-	๔
รวมจำนวนบุคลากรทั้งสิ้น		๕๕	๙	๔๖	๑	๕	๒๗	๒๐

พบว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด มีบุคลากรทางการศึกษา
ทั้งสิ้น ๕๕ คน โดยแบ่งได้ดังนี้ ๑.ผู้บริหาร ๒ คน ๒.ข้าราชการครู ๑๗ คน ๒.พนักงานราชการ ๘ คน
๓.ครูอัตราจ้าง/ เจ้าหน้าที่ธุรการ ๖ คน ๔.จ้างเหมาบริการ ๔ คน ๕.พี่เลี้ยงเด็กพิการ ๑๘ คน

๗.๑ เปรียบเทียบจำนวนบุคลากร ย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๓ - พ.ศ.๒๕๖๖)

ตารางที่ ๗ แสดงการเปรียบเทียบจำนวนบุคลากร ย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๓ - พ.ศ.๒๕๖๖)

บุคลากร	จำนวน (คน)			
	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
ผู้บริหาร	๑	๒	๒	๒
ข้าราชการครู	๑๗	๑๕	๑๗	๑๗
พนักงานราชการ (ครูผู้สอน)	๘	๘	๘	๘
ครูอัตราจ้าง/ ครูธุรการ	๖	๖	๖	๖
ผู้ปฏิบัติงานให้ราชการ (พี่เลี้ยงเด็กพิการ)	๑๘	๑๘	๑๘	๑๘
จ้างเหมาบริการ	๔	๔	๔	๔
รวมทั้งหมด	๕๖	๕๓	๕๕	๕๕

๘. ข้อมูลอาคารสถานที่

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลอาคารสถานที่ (ข้อมูลด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้างอื่น)

ที่	ชื่อ	จำนวนหลัง/ หน่วยที่มีแล้ว	ปีที่ได้รับ จัดสรร	สภาพปัจจุบัน	ที่มา
ข้อมูลอาคารสถานที่					
๑	อาคารเรียน	๑	-	ใช้งานได้	รับบริจาคและ ปรับปรุงโดย สพฐ.
๒	อาคารเข็ญอภิบาลศรี	๑	-	ใช้งานได้	รับบริจาคและ ปรับปรุงโดย สพฐ.
๓	โรงอาหาร	๑	-	ใช้งานได้	รับบริจาคและ ปรับปรุงโดย สพฐ.
๔	ห้องอบเซรามิก	๑	-	ใช้งานได้	รับบริจาค
๕	ถังน้ำ คสล.	๔	-	ใช้การไม่ได้	รับบริจาค
๖	ห้องน้ำ ๒ ห้อง (หลังชมพู)	๑	-	ใช้งานได้	รับบริจาคและ ปรับปรุงโดย สพฐ.
๗	ห้องน้ำ ๒ ห้อง (หลังสีเหลือง)	๑	๒๕๕๐	ใช้งานได้	รับบริจาคและ ปรับปรุงโดย สพฐ.
๘	อาคารบ้านพักผู้พิการ	๒	๒๕๕๓	ใช้งานได้	จังหวัดตราด
๙	สระว่ายน้ำ	๑	๒๕๕๕	ใช้งานได้	จังหวัดตราด
๑๐	บ้านพักครูแบบแฟลต ๘ หน่วย	๑	๒๕๕๗	ใช้งานได้	สศศ.
๑๑	ห้องน้ำ ๔ ห้อง (สีเทา)	๑	๒๕๕๘	ใช้งานได้	สศศ.
๑๒	อาคารพยาบาล	๑	๒๕๕๙	ใช้งานได้	สศศ.
๑๓	อาคารธาราบำบัด	๑	๒๕๖๐	ใช้งานได้	สศศ.
๑๔	อาคารห้องสมุด	๑	๒๕๖๐	ใช้งานได้	สศศ.
๑๕	โรงหุงต้ม	๑	๒๕๖๑	ใช้งานได้	สศศ.
๑๖	โรงอาบน้ำ	๑	๒๕๖๒	ใช้งานได้	สศศ.
๑๗	ห้องน้ำ ห้องส้วม	๑	๒๕๖๒	ใช้งานได้	สศศ.
๑๘	อาคารอเนกประสงค์ (โดม)	๑	๒๕๖๒	ใช้งานได้	สศศ.
๑๙	บ้านพักครูแบบแฟลต ๘ หน่วย	๑	๒๕๖๒	ใช้งานได้	สศศ.

ที่	ชื่อ	จำนวนหลัง/ หน่วยที่มีแล้ว	ปีที่ได้รับ จัดสรร	สภาพปัจจุบัน	ที่มา
๒๐	อาคารส่วนหน้า	๑	๒๕๖๒	ใช้งานได้	สศศ.
๒๑	อาคารบริการผลิตน้ำดื่ม RO	๑	๒๕๖๔	ใช้งานได้	นพค.๑๔
ห้องเรียน					
๑	ห้องกึ่งทะเล (เรียนแรกรับ (Pre-learning))	๑	-	ใช้งานได้	สศศ.
๒	ห้องม้าน้ำ (ออทิสติก)	๑	-	ใช้งานได้	สศศ.
๓	ห้องหมึกยักษ์ (ออทิสติก)	๑	-	ใช้งานได้	สศศ.
๔	ห้องแมงกะพรุน (พิการซ้อน)	๑	-	ใช้งานได้	สศศ.
๕	ห้องเต่าทะเล (ร่างกาย)	๑	-	ใช้งานได้	สศศ.
๖	ห้องปลาตาว (สติปัญญา)	๑	-	ใช้งานได้	สศศ.
๗	ห้องโลมา (เรียนรวม)	๑	-	ใช้งานได้	สศศ.
๘	ห้องปลาวาฬ (เด็กโต)	๑	-	ใช้งานได้	สศศ.

๙. ข้อมูลงบประมาณ

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลพื้นฐานในการบริหารงบประมาณ ย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๒ - พ.ศ.๒๕๖๕)

ปีงบประมาณ	รายรับ	จำนวน/บาท	รายจ่าย	จำนวน/บาท
๒๕๖๒	เงินงบประมาณ	๑๕,๐๖๗,๔๘๑.๐๖	งบบุคลากร	๒,๑๙๖,๓๘๗.๐๙
			งบดำเนินงาน	๕,๓๗๓,๔๒๔.๖๒
			งบลงทุน	๕,๕๒๘,๒๒๗.๖๐
			เงินอุดหนุน	๑,๙๔๖,๒๘๐.๐๐
			งบกลาง	๒๓,๑๖๑.๗๕
	เงินนอก งบประมาณ	๑,๙๕๖,๗๘๘.๘๙	ค่าอาหาร	๑๗๓,๐๘๘.๘๙
	รวมรายรับ	๑๗,๐๒๔,๒๖๙.๙๕	รวมรายจ่าย	๑๕,๒๔๐,๕๖๙.๙๕
			เงินนอก งบประมาณ	๑,๗๘๓,๗๐๐.๐๐
๒๕๖๓	เงินงบประมาณ	๒๓,๒๗๑,๒๐๗.๘๐	งบบุคลากร	๑,๘๕๙,๑๑๑
			งบดำเนินงาน	๔,๗๕๒,๕๘๓.๕๙
			งบลงทุน	๑๖,๔๒๖,๔๘๓.๔๐

ปีงบประมาณ	รายรับ	จำนวน/บาท	รายจ่าย	จำนวน/บาท
			เงินอุดหนุน	๑,๐๑๒,๘๒๐.๐๐
			งบกลาง	๔๖,๓๙๔.๒๕
	เงินนอก งบประมาณ	๙๙๗,๒๗๕	ค่าอาหาร+คูปอง	๑,๘๖๘,๑๖๓.๕๘
	รวมรายรับ	๒๔,๒๖๘,๔๘๒.๘๐	รวมรายจ่าย	๒๕,๙๖๕,๕๕๕.๘๐
			เงินนอก งบประมาณ	๑,๐๔๓,๒๕๔
๒๕๖๔	เงินงบประมาณ	๑๒,๖๐๐,๒๒๒	งบบุคลากร	๑,๗๒๒,๗๐๐
			งบดำเนินงาน	๔,๘๐๐,๖๒๒
			งบลงทุน	๓,๕๖๖,๐๐๐
			เงินอุดหนุน	๑,๒๖๑,๙๐๐
			งบกลาง	๔๖,๓๙๔.๒๕
	เงินนอก งบประมาณ	-	ค่าอาหาร+คูปอง	๑,๑๔๘,๘๔๐
	รวมรายรับ	๑๒,๖๐๐,๒๒๒	รวมรายจ่าย	๑๒,๕๔๖,๔๕๖
		เงินนอก งบประมาณ	-	
๒๕๖๕	เงินงบประมาณ	๑๑,๘๒๒,๗๔๔	งบบุคลากร	๕,๔๐๐,๑๒๐
			งบดำเนินงาน	๑,๓๙๔,๗๐๐
			งบลงทุน	๓,๕๖๖,๐๐๐
			เงินอุดหนุน	๖๓,๐๕๐
			งบกลาง	๔๖,๓๙๔.๒๕
	เงินนอก งบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐	ค่าอาหาร+คูปอง	๑,๐๕๒,๔๘๐
	รวมรายรับ	๑๑,๘๒๒,๗๔๔	รวมรายจ่าย	๑๑,๘๒๒,๗๔๔
			เงินนอก งบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐

พบว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้รับการสนับสนุนงบประมาณรวม ๑๑,๘๒๒,๗๔๔ บาท จำแนกเป็น งบบุคลากร ๕,๔๐๐,๑๒๐ บาท งบดำเนินงาน ๑,๓๙๔,๗๐๐ บาท งบลงทุน ๓,๕๖๖,๐๐๐ บาท งบอุดหนุน ๖๓,๐๕๐ บาท งบกลาง ๔๖,๓๙๔.๒๕ และเงินนอกประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ค่าอาหารและคูปอง ๑,๐๕๒,๔๘๐ บาท

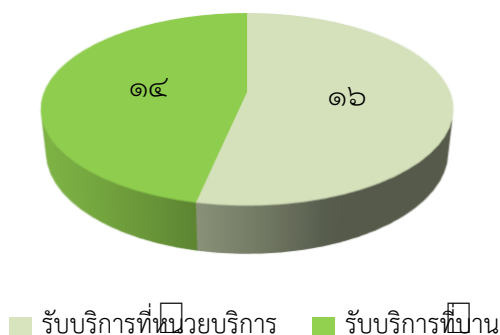
๑๐. ข้อมูลหน่วยบริการ

หน่วยบริการภายใต้การสนับสนุนโดย ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาที่ให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีโอกาสได้รับการพัฒนาฟื้นฟูศักยภาพของตนเองให้สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคม สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม แต่การ ปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ก็ยังเกิดข้อจำกัดอยู่มาก และประการที่สำคัญคือข้อจำกัดในการเคลื่อนย้ายผู้พิการ การเดินทางของผู้พิการ ระยะทางความห่างไกลตลอดจนฐานะทางครอบครัวของผู้พิการที่ไม่สามารถนำบุตรหลานที่พิการ มารับบริการฟื้นฟู ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ในอำเภอเมืองได้ ทำให้เกิดแนวคิดว่าการมีสำนักงานให้ครบทุกอำเภอ จึงได้จัดให้มีโครงการพัฒนารูปแบบการให้บริการของศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งหน่วยบริการ เพื่อกระจายอัตรากำลังในการให้บริการบำบัดฟื้นฟูศักยภาพของผู้พิการได้อย่างทั่วถึง โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด มีหน่วยบริการ ทั้งหมด ๕ บริการ ได้แก่ หน่วยบริการบ่อไร่ หน่วยบริการเขาสมิง หน่วยบริการคลองใหญ่ หน่วยบริการแหลมงอบ และหน่วยบริการเกาะช้าง

๑๐.๑ หน่วยบริการบ่อไร่

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด หน่วยบริการบ่อไร่ ตั้งอยู่ที่ เทศบาลตำบลบ่อพลอย (ศูนย์การเรียนรู้ครอบครัวที่อยู่สัมพันธ์) ตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด โดยครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๕ ตำบล ๑) ตำบลบ่อพลอย ๒) ตำบลช้างทูน ๓) ตำบลด่านชุมพล ๔) ตำบลหนองบอน และ ๕) ตำบลนันทริย ซึ่งให้บริการผู้เรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ทั้งหมด ๓๐ คน แบ่งเป็นการให้บริการที่ หน่วยบริการ จำนวน ๑๖ คน และให้บริการที่บ้าน จำนวน ๑๔ คน

จำนวน (คน)

๑๐.๒ หน่วยบริการเขาสมิง

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด หน่วยบริการเขาสมิง ตั้งอยู่ที่ ศาลาเอนกประสงค์ (เดิมเป็นศูนย์เด็กเล็กบ้านเขามะพูด) หมู่ ๔ ตำบลทุ่งนนทรี อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๘ ตำบล ๑) ตำบลเขาสมิง ๒) ตำบลแสนตุง ๓) ตำบลวังตะเคียน ๔) ตำบลท่าโสม ๕) ตำบลสะตอ ๖) ตำบลประณีต ๗) ตำบลเทพนิมิต และ ๘) ตำบลทุ่งนนทรี ซึ่งให้บริการผู้เรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ทั้งหมด ๓๗ คน แบ่งเป็นการให้บริการที่ หน่วยบริการ จำนวน ๑๙ คน และให้บริการที่บ้าน จำนวน ๑๘ คน

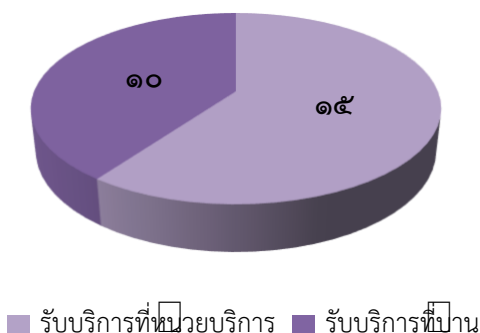
จำนวน (คน)

๙.๓ หน่วยบริการคลองใหญ่

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด หน่วยบริการคลองใหญ่ ตั้งอยู่ที่ โรงพยาบาลคลองใหญ่เลขที่ ๑ หมู่ ๙ ตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๓ ตำบล ๑) ตำบลคลองใหญ่ ๒) ตำบลหาดเล็ก และ ๓) ตำบลไม้รูด ซึ่งให้บริการผู้เรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๕ ทั้งหมด ๒๕ คน แบ่งเป็นการให้บริการที่ หน่วยบริการ จำนวน ๑๕ คน และให้บริการที่บ้าน จำนวน ๑๐ คน

จำนวน (คน)

๑๐.๔ หน่วยบริการแหลมงอบ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด หน่วยบริการแหลมงอบ ตั้งอยู่ที่ เลขที่ ๒ หมู่ ๒ ตำบลน้ำเชี่ยว อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด โดยครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๔ ตำบล ๑) ตำบลแหลมงอบ ๒) ตำบลน้ำเชี่ยว ๓) ตำบลคลองใหญ่ และ ๔) ตำบลบางปิด ซึ่งให้บริการผู้เรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ทั้งหมด ๑๘ คน แบ่งเป็นการให้บริการที่ หน่วยบริการ จำนวน ๑๒ คน และให้บริการที่บ้าน จำนวน ๖ คน

๑๐.๕ หน่วยบริการเกาะช้าง

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด หน่วยบริการเกาะช้าง ตั้งอยู่ที่ ศูนย์สาธิตการตลาด บ้านด่านใหม่ หมู่ ๒ ตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด โดยครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๒ ตำบล ๑) ตำบลเกาะช้าง และ ๒) ตำบลเกาะช้างใต้ ซึ่งให้บริการผู้เรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ทั้งหมด ๑๐ คน แบ่งเป็นการให้บริการที่ หน่วยบริการ จำนวน ๖ คน และให้บริการที่บ้าน จำนวน ๔ คน

ส่วนที่ ๒

รายงานตามประเด็นการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

นโยบาย	จุดเน้นการตรวจราชการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย	๑.๑ การดำเนินงานตามแผน/มาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๑.๒ การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	สพฐ./สป. (กศน./สช.)
	๑.๓ การปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และบุคลากร	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
๒. การยกระดับคุณภาพการศึกษา	๒.๑ การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้เรียน	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๒.๒ การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๒.๓ การพัฒนาครูในด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning)	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๒.๔ การจัดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning)	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๒.๕ การพัฒนาทักษะดิจิทัลและภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) ของผู้เรียน	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๒.๖ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และการเสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมืองที่ทันสมัย น่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๒.๗ การส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)

นโยบาย	จุดเน้นการตรวจราชการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๒.๘ การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะ และผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๒.๙ โครงการโรงเรียนคุณภาพ	สพฐ.
๓. การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย	๓.๑ การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๓.๒ การส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาการสมวัยอย่างมีคุณภาพ	สพฐ./สป. (สช.)
	๓.๓ การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษและกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งกลุ่ม NEETs ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม ตามความจำเป็นตามศักยภาพ	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๓.๔ การจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ทุกกลุ่มเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้และการฝึกอาชีพ	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๓.๕ โครงการอาชีวะอยู่ประจำ เรียนฟรี มีอาชีพ	สอศ.
	๓.๖ การขับเคลื่อนโครงการทวิศึกษาแนวใหม่	สพฐ./สอศ.
	๓.๗ การจัดการอาชีวศึกษา รูปแบบการศึกษานอกระบบ	สอศ.
๔. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	๔.๑ การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีอย่างมีคุณภาพ โดยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายและสถานประกอบการ	สอศ.
	๔.๒ การพัฒนาขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการ	สอศ.
	๔.๓ การพัฒนาสมรรถนะอาชีพ โดยการ Re-skill , Up-skill และ New skill ในทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
๕. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาและบุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๕.๑ การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมิน วิทยฐานะแนวใหม่ (หลักเกณฑ์ PA)	สพฐ./สอศ./สป. (กศน.)
	๕.๒ การพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและสมรรถนะที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตแบบ New Normal	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๕.๓ การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)

นโยบาย	จุดเน้นการตรวจราชการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๖. การพัฒนาระบบราชการ และการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล	๖.๑ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการให้บริการ	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)
	๖.๒ การทำงานแบบบูรณาการ การมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ ทั้งในพื้นที่และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	สพฐ./สอศ./สป. (กศน./สช.)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ขอรายงานผลการติดตามประเมินผล ตามประเด็น การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

นโยบายที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

๑.๑ การดำเนินงานตามแผน/มาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากร ในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่

๑.๑.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีนโยบายการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษมีบทบาทใน การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เห็นถึงความสำคัญของปัญหา จึงได้นำระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาดำเนินการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนทุกคน เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการ พัฒนาตามความต้องการจำเป็นพิเศษ สอดคล้องกับสภาพความพิการ อีกทั้ง ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษา เข้าถึงการให้บริการของศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยได้พัฒนานวัตกรรม I-SMILE ขึ้น เพื่อนำมาเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยการ ค้นหาสืบค้นข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล การบริหารจัดการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เสริมสร้าง แรงบันดาลใจเห็นคุณค่ามุ่งมั่นปฏิบัติงานให้สำเร็จ มีความสามัคคี มีความรักความเมตตาเอื้ออาทรต่อกัน และ การสร้างสภาพแวดล้อม เสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจร PDCA ซึ่งจะทำการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีคุณภาพ และยั่งยืน อีกทั้งศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดได้มีการดำเนินนำระบบ MOE SAFETY CENTER ด้านความปลอดภัยตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเข้าถึงการสร้างความปลอดภัย สำหรับ สถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับข้อมูลข่าวสาร และสร้างความปลอดภัย ให้กับสถานศึกษา

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราดมีการวางระบบการ คัดกรองดูแลให้ทุกกลุ่มได้รับความปลอดภัย ในการบริหารจัดการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด โดยการใช้นวัตกรรม I-SMILE ประกอบด้วย I (Imagination) การกำหนดเป้าหมาย และความสำเร็จร่วมกัน S (Search) การค้นหา สืบค้นข้อมูลเป็นรายบุคคล M (Management) การบริหารจัดการ I (Inspiration) เสริมสร้างแรงบันดาลใจ เห็นคุณค่า มุ่งมั่นปฏิบัติงานให้สำเร็จ L (Love) มีความสามัคคี มีความรัก มีความ

เมตตา E (Environment) การสร้างสภาวะแวดล้อม เสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มาขับเคลื่อนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด

ซึ่งนวัตกรรม I – SMILE ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด เป็นนวัตกรรมที่ทำให้เกิดแนวปฏิบัติในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ครูและบุคลากร นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาปฏิบัติให้เป็นในทิศทางเดียวกัน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราดมีช่องทางในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้ปกครองผู้เรียน ครู และบุคลากร ในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ศูนย์ความปลอดภัย MOE (moesafetycenter.com) ของกระทรวงศึกษาธิการ และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้แก่ผู้ปกครองผู้เรียน ครู และบุคลากร พร้อมทั้งมีช่องทางในการติดต่อประสานงานการประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านเว็บไซต์ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด เพื่อประสานความร่วมมือในการสนับสนุน ส่งเสริม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง

๓) หน่วยงาน/สถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีการสร้างเครือข่ายกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีการเข้าร่วมประชุมประจำเดือนร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการ ในแต่ละอำเภอของจังหวัดจังหวัดตราด รวมถึงการประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด และการส่งเสริมช่วยเหลือเด็กพิการให้ได้รับสิทธิในการศึกษา ซึ่งการดำเนินงานดูแลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการประสานความร่วมมือกับชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่มีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนและส่งเสริมด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมและพัฒนา รวมทั้งการแก้ไขปัญหา การอำนวยความสะดวกในการประสานงานกับองค์กรภาคีเครือข่ายของหน่วยงานต่างๆ และยังมีเครือข่ายผู้ปกครองมีหน้าที่คอยให้การสนับสนุนให้ความร่วมมือวางแผน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่อการส่งเสริมและพัฒนา ป้องกันการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน รวมทั้งการจัดตั้งหน่วยบริการประจำอำเภอ ในจังหวัดตราดจำนวน ๕ หน่วยบริการ เพื่อให้บริการทางการศึกษาสำหรับนักเรียนอย่างทั่วถึง และมีการทำงานร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐ เช่น โรงพยาบาลตราด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประจำจังหวัดตราด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นต้น พร้อมทั้งมีช่องทางในการติดต่อประสานงานการประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านเว็บไซต์ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด เพื่อประสานความร่วมมือในการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพนักเรียนตามขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑.๑.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราดมีภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่ให้ความร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุน เกี่ยวกับด้านความปลอดภัย กระบวนการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการสำคัญที่สุดที่จะก่อให้เกิดระบบ

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เกิดจากความร่วมมือของคณะครูและบุคลากร ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันภัยของสถานศึกษา

๑.๑.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

-

๑.๑.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานตามแผน/มาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราดให้มีคุณภาพและยั่งยืน โดยมีรูปแบบดังต่อไปนี้

ซึ่งนวัตกรรม I – SMILE ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด เป็นนวัตกรรมที่ทำให้เกิดแนวปฏิบัติในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ครูและบุคลากรนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาปฏิบัติให้เป็นในทิศทางเดียวกัน

๑.๑.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

-

ระดับนโยบาย

-

๑.๒ การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑.๒.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษาดำเนินการตามมาตรการการปลูกฝังเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา (มาตรการการปลูกฝัง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านความปลอดภัย ให้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เกิดความยั่งยืนเช่น การสร้างเจตคติที่ดี การมีจิตบริการ และเสริมสร้างทักษะความปลอดภัย)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และหลักสูตรการเรียนการสอนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด และมีการจัดทำแบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับผู้เรียนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งการทำแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี การมีจิตบริการ และเสริมสร้างทักษะความปลอดภัย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดตามหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ดังนี้ ๑. ร่างกายเจริญเติบโตและมีสุขอนามัยที่เหมาะสม ๒. ร่าเริงแจ่มใส เล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ ๓. มีคุณธรรมจริยธรรมในตนเองและจิตสำนึกที่ดี ๔. ช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวันได้ตามศักยภาพ ๕. ใช้ภาษาหรือการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ซึ่งศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด นำคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านความปลอดภัย โดยการพาผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น การมีจิตบริการ ครูและบุคลากร พาผู้เรียนทำความสะอาด เก็บขยะ การเรียนรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวันโดยเน้นทักษะการดำรงตนเองในชีวิตประจำวันให้นักเรียนสามารถทำความสะอาดร่างกาย การใช้ห้องน้ำ การถอดเสื้อผ้า การรับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านความปลอดภัยที่ดีขึ้น

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษาดำเนินการ/การบูรณาการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดได้ดำเนินการบูรณาการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดย ครูและบุคลากรจัดการเรียนการสอนพร้อมกับบูรณาการที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น บูรณาการการเรียนรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวันโดยเน้นทักษะการดำรงตนเองในชีวิตประจำวันให้นักเรียนสามารถทำความสะอาดร่างกาย การใช้ห้องน้ำ การถอดเสื้อผ้า การรับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง กิจกรรมจิตสาธารณะ พาผู้เรียนทำความสะอาด การเก็บขยะ และการแยกขยะ เป็นต้น

๓) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม/โครงการพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้จัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ขึ้นมาส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนพัฒนาการทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม ที่เหมาะสมกับวัย กิจกรรมและโครงการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราดจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ การพานักเรียนสถานที่ต่างๆ เช่น วัด สวนสาธารณะ โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พาผู้เรียนไปทัศนศึกษาในจังหวัดตราดเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการใช้ชีวิตเปิดโลกกว้างสำหรับการเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ

๑.๒.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

เกิดจากความร่วมมือของคณะครูและบุคลากร ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๑.๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

-

๑.๒.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีโครงการต่างๆและกิจกรรมนักเรียนซึ่งเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการดำเนินงาน ส่งเสริมของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ โดยเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย การไม่เห็นแก่ตัว ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความมีเหตุผลการช่วยเหลือแบ่งปันกัน และความเอื้ออาทรและสมานฉันท์ การจัดกิจกรรมนักเรียนควรดำเนินการ ดังนี้ ๑. จัดให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน ๒. เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน และ ๓. เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน ตลอดจนบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

๑.๒.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

-

ระดับนโยบาย -

๑.๓ การปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๑.๓.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษาดำเนินการตามมาตรการการปราบปรามเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา (มาตรการการปราบปราม หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการเผชิญเหตุ การเข้าถึงสถานการณ์ การแก้ไขปัญหาความปลอดภัย และการดำเนินการกับบุคคลที่ละเมิดหรือประพฤติไม่เหมาะสมด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว และเป็นธรรม รวมถึงการช่วยเหลือ เยียวยาฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ)

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีนโยบายการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา และ ระบบ MOE SAFETY CENTER ด้านความปลอดภัยตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเข้าถึงการสร้างความปลอดภัย สำหรับสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับข้อมูลข่าวสาร และสร้างความปลอดภัยให้กับสถานศึกษา

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษามีแนวทาง/คู่มือกระบวนการปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด ได้มีการจัดทำแผนเผชิญเหตุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีทุกปี โดยการจัดทำได้ตระหนักถึงความปลอดภัย และสุขอนามัยของนักเรียน เป็นลำดับสำคัญ โดยมีนโยบายแนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหาเฝ้าระวัง ๔ ด้าน ดังนี้ ๑. ด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัยต่างๆ ๒. ด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดจากภัยธรรมชาติต่างๆ ๓. ด้านความปลอดภัยในโภชนาการ และ ๔. ด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุจากอัคคีภัย โดยในทุกด้านจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งมีการฝึกซ้อมดับเพลิงและซ้อมหนีไฟในสถานศึกษา การฝึกปฐมพยาบาลเบื้องต้น รวมทั้งติดตั้งป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการมองและป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ป้ายจุดรับ-ส่งนักเรียน ทางหนีไฟ จุดกีดสัญญาณเพลิงไหม้ฉุกเฉิน จุดเก็บอุปกรณ์การดับเพลิง เป็นต้น ได้จัดทำคู่มืองานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้น เพื่อนำมาเป็นแนวทางการปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓) หน่วยงาน/สถานศึกษาการสื่อสารแนวทาง/คู่มือกระบวนการปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีช่องทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราดดำเนินการจัดทำคู่มืองานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้นเพื่อนำมาเป็นแนวทางการปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่างๆ ทั้งภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการประสานการทำงานร่วมกับมูลนิธิคุณพุ่ม โรงพยาบาลตราด พัฒนาสังคมและ

ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตราด ศูนย์มิตรภาพมนุษย์ลี้เอเซีย (ประเทศไทย) เป็นต้น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทาง Facebook ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด

๑.๓.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

-

๑.๓.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

-

๑.๓.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราดมีกรดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาด้านความปลอดภัยและปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา การจัดทำแผนเผชิญเหตุไว้ทุกปี เพื่อเป็นแนวทางด้านความปลอดภัยในการดำเนินงานของสถานศึกษา

๑.๓.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

-

ระดับนโยบาย

-

นโยบายที่ ๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษา

๒.๑ การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้เรียน

๒.๑.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษามีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของสถานศึกษา

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สำหรับเด็กอายุแรกเกิด -๖ ปี มุ่งให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
๒. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัยและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

๕. มีทักษะที่จำเป็นเฉพาะความพิการสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท

หลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนพิการ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความสุข มีปัญญา มีศักยภาพในการดำรงชีวิต ศึกษาต่อ ทำงาน และประกอบอาชีพได้ จึงได้กำหนดเป็นจุดหมายให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

๓. มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

๔. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลเมืองโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต ตามแนวทางการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

โดยประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคล ใช้แบบประเมินที่หลากหลาย โดยนักวิชาชีพ รวมทั้งผู้ปกครองเป็นผู้ให้ข้อมูลและร่วมประเมิน ทั้งนี้ใช้กรอบมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ รวมทั้งเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความต้องการจำเป็น ทั้งก่อน ระหว่างและสิ้นสุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) แบบบันทึกผลการให้บริการโดยครอบครัวและชุมชน (FCSP) จัดกิจกรรมกลุ่มให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางสังคม การสื่อสาร การแก้ปัญหา ฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยี เช่นการใช้โปรแกรม Paint, โปรแกรม Microsoft Word ฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเอง การทำกิจวัตรประจำวัน เช่น การอาบน้ำ แปรงฟัน แต่งตัว รับประทานอาหาร ฝึกทักษะอาชีพต่างๆ เช่น อาชีพเซรามิก อาชีพประมง อาชีพค้าขาย อาชีพชาวสวน งานบริการ งานทำความสะอาด งานซักอบรีด โดยมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ การให้ทุนการศึกษากับผู้เรียนที่มีฐานะยากจน การให้คำปรึกษาถึงแนวทางการพัฒนาผู้เรียน การปรับพฤติกรรมของผู้เรียน การให้บริการที่บ้าน รวมถึงการส่งต่อผู้เรียนเข้าสู่สถานศึกษาที่สูงขึ้น ส่งต่อเข้าสู่อาชีพหรือส่งตามศักยภาพของผู้เรียน

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้เรียน

หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ โรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดตราด ห้องเรียนคูขนานอติสติก หน่วยเฉพาะกิจกองทัพเรือจังหวัดตราด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตราด โรงพยาบาลตราด สาธารณสุขจังหวัดตราด และหน่วยงานท้องถิ่น เขตปกครองสงฆ์ จังหวัดตราด

อบจ.ตราด สนับสนุนโครงการก่อสร้างอาคารเทิดพระเกียรติรัชกาลที่ ๑๐

เพื่อแสดงสินค้าส่งเสริมการประกอบอาชีพของนักเรียนพิการ

หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ใหญ่ใจดีที่เห็นความสำคัญในการช่วยเหลือผู้เรียนพิการ

ภาคเอกชนสนับสนุนโต๊ะเรียน แพมเพิส ตุ๊กตา และอื่นๆเพื่อใช้จัดกิจกรรมการสอน

๒.๑.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีกลุ่มเครือข่ายที่สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียน สร้างความเข้าใจให้กับบุคลากร หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และผู้ปกครอง โดยงานส่งเสริม สนับสนุน การสร้างความเข้าใจในการดูแล การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน การสร้างโอกาสและการสนับสนุนผู้เรียนทั้งด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข และด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

เนื่องจากจังหวัดตราด มีสภาพอากาศที่มีฝนตกบ่อยส่งผลให้ผู้เรียนมีปัญหาในด้านสุขภาพ ผู้เรียนจึงมารับบริการไม่ต่อเนื่อง ผู้เรียนจึงได้รับการพัฒนาที่ไม่เต็มศักยภาพ

๒.๑.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะของผู้เรียน ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

อาชีพเซรามิก (ร้าน Little & Fineday)

๒.๑.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับผู้เรียน ด้วยการดูแลโภชนาการ สุขอนามัย ปฐมพยาบาล และการออกกำลังกายให้กับผู้เรียน โดยให้ความรู้และวิธีการกับผู้ปกครองและครอบครัว

มีการอัปเดตข้อมูล ข่าวสาร การให้บริการ และการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดที่เป็นปัจจุบัน ให้กับกลุ่มเครือข่ายได้รับทราบ ผ่านทางเพจ Facebook กลุ่ม LINE เพื่อให้ ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

ระดับนโยบาย

-

๒.๒ การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

๒.๒.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษาดำเนินการการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการ ให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) แบบบันทึกผลการให้บริการโดย ครอบครัวและชุมชน (FCSP) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี สมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบ Active Learning และ มีการนำกิจกรรมเสริมหลักสูตรเข้ามาพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี กิจกรรมเสริมหลักสูตร กายภาพบำบัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรการปรับพฤติกรรม กิจกรรมเสริมหลักสูตรเชรามีค กิจกรรมเสริม หลักสูตรคอมพิวเตอร์ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะคิดสร้างสรรค์ รู้วิธีการแก้ปัญหาเป็น มีการสื่อสารที่ดี มีทักษะ สารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี และฝึกทักษะชีวิตและอาชีพ

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในปีการศึกษา ๒๕๖๕ มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน ผลการประเมิน ตนเองอยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม ร้อยละ ๙๓.๗๗ ผู้เรียนมีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการ ช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม มีผลการพัฒนาผู้เรียน ร้อยละ ๙๙.๔๕ ผู้เรียนมีความพร้อม สามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม มีผลการพัฒนาผู้เรียน ร้อยละ ๑๐๐ ผู้เรียนมีความพร้อมในการส่งต่อเข้าสู่สถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้นตามศักยภาพของแต่ละบุคคล อยู่ในระดับ ดีเลิศ มีผลการพัฒนาผู้เรียน ร้อยละ ๘๙ ผู้เรียนมีความพร้อมในการส่งต่อเข้าสู่การอาชีพ หรือ สังคมตามศักยภาพของแต่ละบุคคล อยู่ในระดับ ปานกลาง มีผลการพัฒนาผู้เรียน ร้อยละ ๖๙ ผู้เรียนได้รับ บริการหรือเข้าถึงเทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่เหมาะสมกับสภาพความพิการ อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม มีผลการพัฒนาผู้เรียน ร้อยละ ๑๐๐ การมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม มีผลการพัฒนาผู้เรียน ร้อยละ ๙๘.๙๔ และ

ความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทยตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม มีผลการพัฒนาผู้เรียน ร้อยละ ๑๐๐

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

โครงการพ่อกูผูกพัน ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว โดยในกิจกรรมจะมีเกมนันทนาการให้ผู้เรียน ครอบครัว ครู ได้เล่นร่วมกัน พัฒนาผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา การสื่อสาร รู้จักการเข้าสังคม การเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ด้รับมอบหมาย

๓) หน่วยงาน/สถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ โรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดตราด ห้องเรียนคูขนานอติสติก หน่วยเฉพาะกิจกองทัพเรือจังหวัดตราด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตราด โรงพยาบาลตราด สาธารณสุขจังหวัดตราด และหน่วยงานท้องถิ่น เขตปกครองสงฆ์ จังหวัดตราด

ห้องเรียนคูขนานอติสติก

โรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดตราด

หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ใหญ่ใจดีที่เห็นความสำคัญในการช่วยเหลือผู้เรียนพิการ

หน่วยงานภาคเอกชน ร่วมสนับสนุนชุดอาหาร ของขวัญ และทุนการศึกษาให้กับผู้เรียน

๒.๒.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการประสานงานที่ดี มีความเป็นมิตรและสุภาพ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยต่างๆ บุคคลภายนอกและชุมชนรอบๆ ได้รู้จักบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

๒.๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการ/แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑. ผู้เรียนที่รับบริการที่บ้านมีอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เนื่องจากความห่างไกล และมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	๑. ประสานงานกับกลุ่มเครือข่าย เพื่อขอการสนับสนุนการเดินทางให้กับผู้เรียน

๒.๒.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราดมีนวัตกรรม “เซรามิกสำหรับเด็กพิเศษ (CERAMIC for Special Children)” รางวัลเหรียญเงินระดับภูมิภาค จากผลงานคิดสรร หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม ประจำปี ๒๕๖๖

๒.๒.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

-

ระดับนโยบาย

-

๒.๓ การพัฒนาครูในด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning)

๒.๓.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning)

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีการอบรมหลักสูตรสถานศึกษาคือหลักสูตรหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สำหรับเด็กอายุแรกเกิด-๖ ปี และร่างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนพิการ มีการประเมินตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ซึ่งมี ๕ ระดับ เป็นระบบตัวเลข คือ ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ หรือ เป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดีเยี่ยม, ดีมาก, ดี, พอใช้, ควรส่งเสริม หรือตามที่สถานศึกษากำหนด อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

ประเมินตามแผนการจัดประสบการณ์โดยมีเกณฑ์เป็น ๓ ระดับ เป็นระบบตัวเลข คือ ๓, ๒, หรือ เป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี, พอใช้, ควรส่งเสริม ตามที่สถานศึกษากำหนด อย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้งประเมินอายุพัฒนาการเมื่อสิ้นปีการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบกับต้นปีการศึกษา

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษาสถานศึกษามีเครื่องมือการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด ใช้เครื่องมือแบบประเมินผลการเรียนรู้ ที่เป็นการสังเกตผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามวันเดือนปี ที่สอนจริง มี ๕ ระดับ เป็นระบบตัวเลข คือ ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ เกณฑ์การประเมิน นักเรียนสามารถทำได้ระดับ ๔ และ ๕ ติดต่อกันอย่างน้อย ๓ ครั้ง

๒.๓.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

การพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning)

๒.๓.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการ/แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑. การใช้เกณฑ์การประเมินผลของผู้เรียนยังไม่ชัดเจน ยังไม่เหมาะกับผู้เรียนที่มีความพิการรุนแรง	๑. ปรับเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมเอื้อกับผู้เรียนแต่ละบุคคล

๒.๓.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาครูในด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒.๓.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน มีเครื่องมือที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อให้ความสอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละบุคคลแต่ละประเภทความพิการ

ระดับนโยบาย

๒.๔ การจัดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning)

๒.๔.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) เพื่อพัฒนาผู้เรียน

มีการจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นทักษะการประกอบอาชีพ ทักษะการช่วยเหลือตนเองให้กับผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก สถานการณ์ใหม่ได้ ดีในที่สุดจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจนสามารถชี้นำตลอดชีวิตในฐานะผู้ฝึกฝนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งลดการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนให้น้อยลงและพัฒนาทักษะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยลงมือกระทำมากกว่านั่งฟังเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเช่นอ่านอภิปรายและเขียน เน้นการสำรวจเจตคติและคุณค่าที่มีอยู่ในผู้เรียน ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูงในการวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินผลการนำไปใช้และ ทั้งผู้เรียนและผู้สอนรับข้อมูลป้อนกลับจากการสะท้อนความคิดได้อย่างรวดเร็ว

๒) ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning)

อบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดการศึกษาในรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน โดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น Work Box System

อบรมหลักสูตรครูด้านการสอนคนพิการ พุทธศักราช ๒๕๖๑ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๕ ให้บุคลากรได้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน

๒.๔.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

ครูมีองค์ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดบรรยากาศที่สนุกสนาน จัดทำสื่อที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒.๔.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

การจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง มีความยากลำบากกับผู้เรียนที่มีความพิการซ้ำซ้อน ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไม่เต็มศักยภาพ

๒.๔.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒.๔.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

ปรับกิจกรรม และสื่อการสอนให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคลมากขึ้น การกระตุ้นหรือเร้าความสนใจของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม กระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นคนคิดด้วยการตั้งคำถาม กำหนดปัญหา และกำหนดสถานการณ์ ค้นคว้า และค้นหา เชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากกระบวนการสืบเสาะหาความรู้

ระดับนโยบาย

-

๒.๕ การพัฒนาทักษะดิจิทัลและภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) ของผู้เรียน

๒.๕.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาทักษะดิจิทัลและภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) ของผู้เรียน

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของ การฝึกผู้เรียนให้รู้จักวิธีการใช้คอมพิวเตอร์ หรือเทคโนโลยีเบื้องต้น ฝึกการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ฝึกการคิดและการใช้ภาษา ซึ่งกิจกรรมคอมพิวเตอร์ เป็นหนึ่งในวิชาเสริมหลักสูตร อยู่ภายใต้กลุ่มบริหารงานวิชาการ โดยให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการทางการศึกษาทั้ง ๙ ประเภท ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด

มุ่งให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มุ่งให้ผู้เรียนที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษมีพัฒนาการเต็มศักยภาพอย่างอิสระ จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ดังนี้

สามารถเปิด - ปิด เครื่องคอมพิวเตอร์บอกส่วนประกอบอุปกรณ์และหน้าที่ของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์พื้นฐานได้ การใช้โปรแกรมวาดภาพ Paint บอกชื่อ และหน้าที่ของเครื่องมือของโปรแกรม Paint สร้างสรรค์ชิ้นงานและใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลอย่างถูกต้อง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ปฏิบัติจริงโดยใช้โปรแกรมเป็นสื่อการสอน มีพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับงานเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

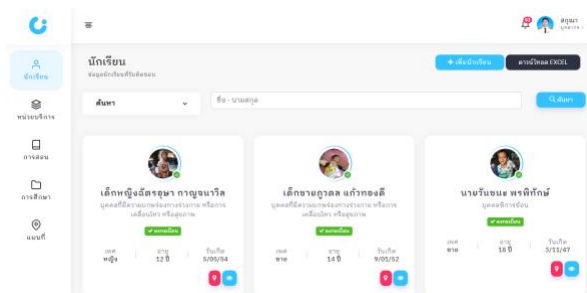

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการใช้งานแพลตฟอร์มการเรียนรู้ให้นักเรียน ครู ศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางการศึกษา (แพลตฟอร์มการเรียนรู้ หมายถึง แหล่งรวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ ทักษะชีวิต และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในระบบออนไลน์หรือออฟไลน์ ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ทุกที่ตลอดเวลาผ่านอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ Facebook Line YouTube แอปพลิเคชันเพื่อการศึกษา Google เป็นต้น)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด มีแพลตฟอร์มการเรียนรู้ คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ CAPER เพื่อการศึกษาเด็กพิการ และการปักหมุดบ้านเด็กพิการ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และการจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ในระบบจะมีข้อมูลทุกด้านของผู้เรียน เช่น ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลแผนการจัดการศึกษา การให้บริการ ผลการพัฒนาผู้เรียน และนำข้อมูลมารายงานผลการดำเนินงานประจำปีได้ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ และทุกเวลาผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ มือถือ และอุปกรณ์เทคโนโลยีอื่นๆ

ระบบเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ มีการบริหารงานผ่านระบบสารสนเทศ การศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ (Special Education Technology : SET) เป็นระบบที่รวบรวมข้อมูลของผู้เรียน การรายงานข้อมูลการให้บริการ รวมถึงการใช้ข้อมูลเพื่อยื่นขอรับงบประมาณในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีเพจ Facebook ที่มีการรายงานข้อมูลข่าวสาร การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดที่ต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน รวมถึงหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ทั้ง ๕ หน่วย คือ หน่วยบริการเขาสมิง หน่วยบริการบ่อไร่ หน่วยบริการแหลมงอบ หน่วยบริการคลองใหญ่ และหน่วยบริการเกาะช้าง มีเพจ Facebook ที่รายงานข้อมูลข่าวสาร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ CAPER

ลำดับ	ประเภทของพิการ	บริการในจุด					บริการนอกจุด			
		ประจำ	สัปดาห์	วัน	เสาร์	อาทิตย์	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด	รวม	จำนวนนักเรียน	
1	ขาดสติปัญญา	0	0	0	4	0	0	0	4	4
2	ขาดสติปัญญา	0	0	0	1	0	0	0	1	1

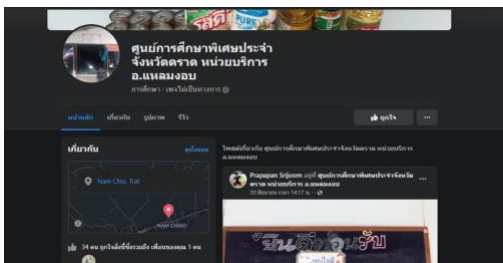
ระบบเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ มีการบริหารงานผ่านระบบสารสนเทศการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ (Special Education Technology : SET)

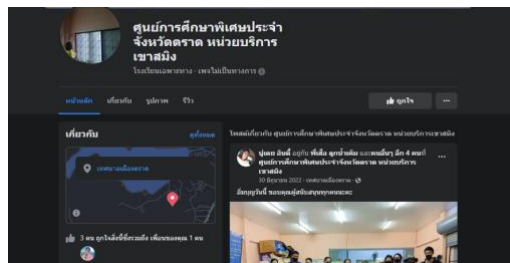
Page Facebook : ศูนย์การศึกษาพิเศษฯ ตราด

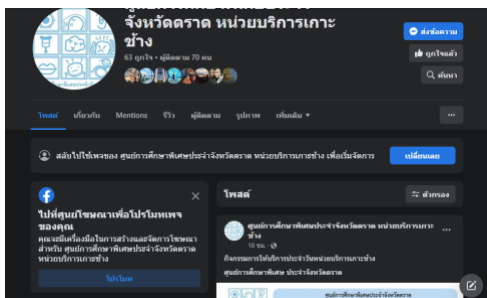
Page Facebook : หน่วยบริการบ่อไร่

Page Facebook : หน่วยบริการแหลมงอบ

Page Facebook : หน่วยบริการเขาสมิง

Page Facebook : หน่วยบริการเกาะช้าง

Page Facebook : หน่วยบริการคลองใหญ่

๒.๕.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

ความร่วมมือทางการศึกษา ครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง มีการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรม ได้เรียนรู้การใช้เทคโนโลยี รวมถึงการรายงานข้อมูลอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันให้บุคคลภายนอกได้รับทราบ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ทุกคนเห็นถึงความคืบหน้าของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๒.๕.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

อุปกรณ์เทคโนโลยี ที่ยังไม่พร้อมและครอบคลุมสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น เม้าส์ แป้นพิมพ์ หน้าจอที่มีความเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๒.๕.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาทักษะดิจิทัลและภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) ของผู้เรียน ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒.๕.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

การเสนอขอจัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีความเฉพาะสำหรับ
ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ระดับนโยบาย

มีนโยบายที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี และจัดสรรอุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีความเฉพาะให้กับ
ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

**๒.๖ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม
และการเสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมือง ที่ทันสมัย น่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน**

๒.๖.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์
หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และการเสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมือง

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราดมีงานกิจกรรมนักเรียนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความ
เข้มแข็ง และยั่งยืน จึงได้จัดทำกิจกรรม ๑) การจัดบอร์ดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา สถาบัน
พระมหากษัตริย์ และวันสำคัญตามประเพณี ๒) กิจกรรมวันสำคัญของชาติ ได้แก่ วันสงกรานต์ และวันเด็ก
๓) กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ได้แก่ วันอาสาฬหบูชา วันวิสาขบูชา และวันมาฆบูชา ๔) กิจกรรมวันสำคัญ
ทางสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้แก่ วันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ วันแม่แห่งชาติ
และวันชาติ ๕) กิจกรรมวันสำคัญตามประเพณี ได้แก่ วันไหว้ครู วันลอยกระทง และวันขึ้นปี ทั้งนี้เพื่อพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนให้เติบโตตามศักยภาพให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพ สามารถพึ่งพาตนเองได้และ
มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และ
วันสำคัญตามประเพณี เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และการเสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมือง

๓) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม/โครงการ เพื่อเสริมสร้างความรู้ประวัติศาสตร์
และหน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และวิถีชีวิตของความเป็นพลเมือง

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา สถาบัน
พระมหากษัตริย์ และวันสำคัญตามประเพณี ๒) กิจกรรมวันสำคัญของชาติ ได้แก่ วันสงกรานต์ และวันเด็ก
๓) กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ได้แก่ วันอาสาฬหบูชา วันวิสาขบูชา และวันมาฆบูชา ๔) กิจกรรมวันสำคัญ

ทางสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้แก่ วันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ วันแม่แห่งชาติ และวันชาติ ๕) กิจกรรมวันสำคัญตามประเพณี ได้แก่ วันไหว้ครู วันลอยกระทง และวันขึ้นปี โดยทุกอำเภอ หรือทุกหน่วยบริการนำผู้เรียนไปทำกิจกรรมทางศาสนาที่วัด เช่นการทำบุญ ตักบาตร เดินเวียนเทียน ถวายสังฆทาน และการทำกิจกรรมอาสา เช่น เก็บขยะ ทำความสะอาด ปลูกต้นไม้ เรียนรู้ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาผ่านทางวิดีโอ YouTube

๒.๖.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

การเข้าร่วมกิจกรรมที่สม่ำเสมอของผู้เรียน และความร่วมมือของผู้ปกครองที่เห็นถึงความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรม

๒.๖.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

-

๒.๖.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และการเสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมือง ที่ทันสมัย น่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

-

๒.๖.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

-

ระดับนโยบาย

-

๒.๗ การส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน

๒.๗.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษาดำเนินการปลูกฝังหรือสร้างจิตสำนึกในด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด มีการจัดการเรียนเน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะพื้นฐานทางด้านวิชาการเพื่อการดำรงชีวิต ด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ความคิดรวบยอดและการแก้ปัญหา ทักษะส่วนบุคคลและสังคม การปรับตัวการแก้ปัญหา การสร้างลักษณะนิสัยที่ดีสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคม จะมุ่งเน้นทักษะการทำงาน ทั้งการทำงานกลุ่ม งานตามบทบาทหน้าที่ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกสิ่งที่น่าสนใจในการพัฒนาความสามารถ สำหรับเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ โดยส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของครอบครัว สังคม ชุมชน ในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในชุมชนในวัยผู้ใหญ่ ผู้เรียน มีทักษะการทำงานและอาชีพ สามารถวางแผนการใช้เงิน และการจัดการที่ดี มีสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน รวมถึงสามารถเดินทางไปทำงาน มีวินัยในการใช้จ่ายเงิน ได้ตระหนักถึงการออม และใช้เงินอย่างถูกวิธี มีความตระหนักว่าการออมเป็นการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม/โครงการ เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการเงินและการออม (Finance Literacy) ให้กับผู้เรียน

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราดมีกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องการออมโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักบริหารจัดการการใช้เงิน มีทักษะและเป้าหมายที่ชัดเจนในการออม เห็นคุณค่าของการออม มีทักษะในการบริหารงบประมาณ รู้จักคุณค่าของเงินและสิ่งของ

๒.๗.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

ผู้เรียนมีวิธีคิดที่จะพิจารณาในการใช้เงิน รู้จักการออม รู้จักกระบวนการออมเงิน และการหารายได้ รู้คุณค่าของเงิน สามารถนำกระบวนการต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสมกับวัย รู้จักการใช้เงินให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

๒.๗.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

-

๒.๗.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินการส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

-

๒.๗.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

-

ระดับนโยบาย

-

๒.๘ การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

๒.๘.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษาดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

หน่วยงานได้มีการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาทุกปีการศึกษา เพื่อสรุปการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยเน้นที่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการพัฒนาตรงตามมาตรฐานที่กำหนด

๒) หน่วยงานการศึกษามีการกำกับดูแลสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ให้ข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพปีการศึกษานำมาปรับปรุงในการจัดทำ SAR และการรายงานมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่ได้รับข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษรับทราบเป็นประจำทุกปี

โดยในปีการศึกษา ๒๕๖๔ ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก (พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๖๘) และรับรองคุณภาพในการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับ “ดี”

๒.๘.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

การร่วมมือการปฏิบัติงานและการวางแผนงานอย่างเป็นระบบผ่านการช่วยกันคิด และพัฒนาผ่านปัญหาที่เกิดขึ้น นำปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละปีการศึกษา มาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อนำไปใช้ในปีการศึกษาถัดไป

ค่าเป้าหมายความสำเร็จของมาตรฐานการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	ค่าเป้าหมาย ปีการศึกษา ๒๕๖๕	ระดับ คุณภาพ
มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน		
๑.๑ ผลการพัฒนาผู้เรียน		
๑. ผู้เรียนมีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการ ให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	ร้อยละ ๘๙	ดีเลิศ
๒. ผู้เรียนมีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ ตามศักยภาพของแต่ละ บุคคล	ร้อยละ ๘๙	ดีเลิศ
๓. ผู้เรียนมีความพร้อมในการส่งต่อเข้าสู่สถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้นตามศักยภาพของ แต่ละบุคคล	ร้อยละ ๘๙	ดีเลิศ
๔. ผู้เรียนมีความพร้อมในการส่งต่อเข้าสู่การอาชีพ หรือสังคมตามศักยภาพของแต่ละ บุคคล	ร้อยละ ๘๙	ดีเลิศ
๕. ผู้เรียนได้รับบริการหรือเข้าถึงเทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่เหมาะสมกับสภาพความพิการ	ร้อยละ ๘๙	ดีเลิศ
๑.๒ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน		
๑. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมที่ดีตามที่หลักสูตรสถานศึกษา กำหนด	ร้อยละ ๘๙	ดีเลิศ
๒. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็น ไทยตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล	ร้อยละ ๘๙	ดีเลิศ
มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา		
๑. มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	-	ดีเลิศ
๒. มีการนำระบบประกันคุณภาพภายในมาใช้ในการบริหารจัดการคุณภาพของ สถานศึกษา	-	ดีเลิศ
๓. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย	-	ดีเลิศ
๔. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	-	ดีเลิศ
๖. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้และสนับสนุนการบริหารจัดการ	-	ดีเลิศ
๗. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	-	ดีเลิศ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
๓.๑ ครูจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) และ/หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวให้กับผู้เรียนทุกคน	ร้อยละ ๙๐	ดีเลิศ
๓.๒ ครูจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยสอดคล้องกับหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด	ร้อยละ ๘๕	ดีเลิศ
๓.๓ ครูใช้สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ร้อยละ ๘๕	ดีเลิศ
๓.๔ ครูบริหารจัดการชั้นเรียนและสภาพแวดล้อมเชิงบวกเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้	ร้อยละ ๘๕	ดีเลิศ
๓.๕ ครูมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล	ร้อยละ ๘๕	ดีเลิศ
๓.๖ ครูมีการใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) มาใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และมีการจัดทำวิจัย	ร้อยละ ๘๕	ดีเลิศ
๓.๗ ครูมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพผู้เรียนให้กับผู้เกี่ยวข้อง	ร้อยละ ๘๕	ดีเลิศ
๓.๘ มีการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพด้วยวิธีการต่างๆ	ร้อยละ ๘๕	ดีเลิศ

๒.๘.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

ศูนย์การศึกษา มีการเปลี่ยนหลักสูตรสถานศึกษา ส่งผลให้ความเข้าใจในหลักสูตร และการนำหลักสูตรเข้ามาใช้ยังมีปัญหาและอุปสรรคกับการพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะผู้เรียนที่รับบริการที่บ้าน ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพที่ติดเตียง เนื่องจากอายุพัฒนาการของผู้เรียนนั้นต่ำกว่าอายุที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา จึงทำให้ยากต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๒.๘.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียนที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

-

๒.๘.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่นการปรับหลักสูตรและแบบประเมินให้มีความเหมาะสมกับอายุพัฒนาการของผู้เรียน

ระดับนโยบาย

-

นโยบายที่ ๓ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย

๓.๑ การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน

๓.๑.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

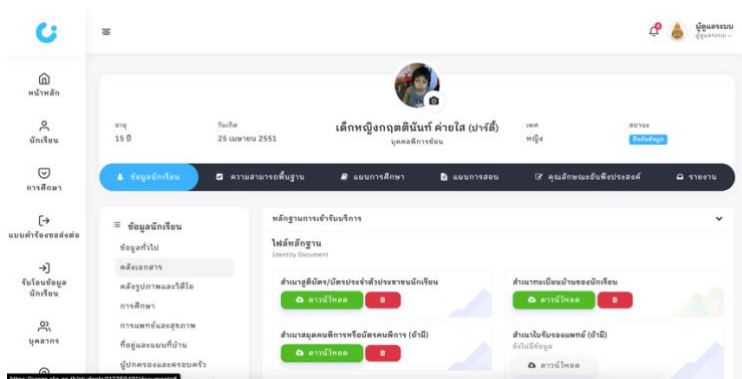
๑) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการกำหนดแนวทาง/มาตรการร่วมกันในการป้องกันเด็กตกหล่นเด็กออกกลางคันและเด็กหลุดออกจากระบบ

ทางศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด ได้จัดทำหนังสือในการออกพื้นที่ค้นหาเด็กพิการรายใหม่ในทุกปีการศึกษา จากนั้นให้ครูและบุคลากรออกค้นหาตามหน่วยงานราชการ รพ.สต. อบต. อสม. พมจ. และเครือข่ายอื่นๆ พอได้รายชื่อนักเรียนที่ไปค้นหาและออกพื้นที่ตามหาไม่ว่าจะทางโทรศัพท์หรือติดตามที่บ้าน ทำให้พบเจอเด็กนักเรียนและได้คุยสอบถามกับผู้ปกครองว่ามีความประสงค์รับบริการกับทางสถานศึกษาจากนั้นเอาเข้าระบบสถานศึกษาและจัดทำแผนการศึกษาสำหรับเด็กรายใหม่ต่อไป

๒) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนในการใช้เพื่อดูแลและป้องกันไม่ให้ผู้เรียนออกจากระบบการศึกษา

เมื่อได้นำเด็กเข้าระบบการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษจะมอบหมายครูประจำหน่วยพื้นที่ที่รับผิดชอบติดตามข้อมูลต่างๆ เช่น เอกสารสำคัญ ได้แก่ ใบสูติบัตร บัตรประจำตัวผู้พิการ เอกสารของผู้ปกครอง เอกสารสมัครเรียน และนำเข้าระบบฐานข้อมูลนักเรียนคือ ระบบ SET และ ระบบ CAPER โดยจะเน้นย้ำให้ครูปกครองที่อยู่ของผู้เรียนให้ถูกต้อง และคอยติดตามพร้อมให้บริการช่วยเหลือทางด้านการศึกษา

คลังเอกสารในระบบ CAPER ของผู้เรียนแต่ละบุคคล

๓) การนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้เพื่อดูแลและป้องกันไม่ให้นักเรียนออกจากระบบการศึกษา

ครูที่รับผิดชอบจะคอยติดต่อกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือสิ่งของจำเป็น เช่น ของใช้ส่วนตัว และครูจะมีกำหนดการในการออกให้บริการผู้เรียนที่รับผิดชอบ โดยการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่บ้าน มอบสื่อการเรียน ใบงาน และครูจะคอยติดตามผลพัฒนาการของผู้เรียนผ่านผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ และต้องคอยติดตามวัดและประเมินผลผู้เรียนหลังจากจบแผนการจัดการศึกษา

๓.๑.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่มีการคัดกรอง ติดตาม ให้ความช่วยเหลือ และติดต่อหากพบผู้เรียนที่มีแนวโน้มมีปัญหาในการเรียนหรือตกหล่นในระบบการศึกษา เพื่อให้ศูนย์การศึกษาพิเศษได้ลงพื้นที่คัดกรอง ประเมิน และนำผู้เรียนเข้าสู่ระบบการศึกษา

๓.๑.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการ/แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑.บางพื้นที่ผู้นำชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	๑.ครูที่ได้รับมอบหมายลงพื้นที่พูดคุยกับหน่วยงานใกล้เคียงหรือชาวบ้านในพื้นที่นั้น เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการ/แนวทางการแก้ไขปัญหา
๒.บางพื้นที่ค่อนข้างทุรกันดารทำให้ยากลำบากในการเข้าไปติดตามอย่างต่อเนื่อง	๒.ใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร เพื่อติดตามผลพัฒนาการของผู้เรียน

๓.๑.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

กิจกรรมการค้นหาเด็กพิการรายใหม่

๓.๑.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

การออกพื้นที่ค้นหาและขอข้อมูลจากหน่วยงานราชการอย่างเดียวอาจมีเด็กตกหล่นเนื่องจากเด็กพิการบางคนไม่ได้รับการขึ้นทะเบียนผู้พิการ ทำให้ไม่สามารถค้นหาได้พบ จึงต้องอาศัยเครือข่ายจากชุมชนและโรงเรียนในการประสานงาน และติดต่อเพื่อให้พบผู้เรียนพิการได้เพิ่มเติมมากขึ้น

ระดับนโยบาย

-

๓.๒ การส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาการสมวัยอย่างมีคุณภาพ

๓.๒.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างสมวัยตามพัฒนาการ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิด - ๖ ปี โดยยึดหลักการพัฒนาในทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

โดยมีปรัชญาให้การจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่เกิดถึง ๖ ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามสภาพความพิการของเด็กแต่ละบุคคลให้เต็มศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐาน คุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

การจัดประชุมเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การส่งเสริมสุขภาพอนามัยสำหรับผู้เรียนโดยมีงานในการดูแลสุขภาพอนามัยให้กับผู้เรียนของงานอนามัย โดยร่วมมือกับโรงพยาบาลตราด และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลท่าพริกเนินทราย เข้ามาตรวจสุขภาพให้กับผู้เรียน สุขภาพทางด้านร่างกาย สุขภาพช่องปาก และอื่นๆ รวมถึงได้เข้ามาฉีดวัคซีนป้องกันโรคประจำฤดูกาลต่าง ๆ เช่น การพ่นหมอกควันเพื่อกำจัดยุงลาย ก่อนเปิดภาคเรียนการศึกษา ผ่านการประสานงานร่วมกันของทางศูนย์การศึกษาพิเศษ หน่วยงานทางสาธารณสุข และองค์กรส่วนท้องถิ่นร่วมกัน

มีการให้บริการห้องให้คำปรึกษาสำหรับผู้ปกครองที่มีความกังวลเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก โดยมีนักจิตวิทยาคลินิกให้คำปรึกษาและแนะแนวทางในการรักษา ฟันฟู หรือการปรับพฤติกรรมให้เด็กสามารถพัฒนาการได้อย่างสมวัยเป็นไปตามพัฒนาการปกติ โดยเมื่อเข้ามาขอคำปรึกษา ผู้เรียนจะได้รับการประเมินพัฒนาการร่วมกันระหว่างครูการศึกษาพิเศษ นักสหวิชาชีพ ประกอบด้วย นักกายภาพบำบัด นักจิตวิทยาคลินิกร่วมกันวิเคราะห์พฤติกรรมและประเมินในการใช้การช่วยเหลือ หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมให้กับเด็กต่อไป

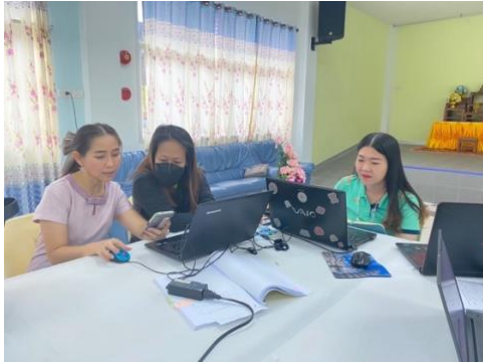

ครูการศึกษาพิเศษ นักกายภาพบำบัด และนักจิตวิทยาคลินิกร่วมประเมินพัฒนาการผู้เรียน

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ครูผู้สอน ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และผู้ปกครองในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างสมวัย

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้มีหลักสูตรปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นผู้เรียนที่มีช่วงอายุพัฒนาการอยู่ในช่วงปฐมวัย ทำให้การจัดการศึกษาอ้างอิงมาจากการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นหลัก เพื่อการจัดการศึกษาที่ตรงตามเป้าหมาย และเหมาะสมกับผู้เรียน ได้มีการจัดอบรมทบทวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนพิการให้เป็นไปตามความแตกต่างและความสามารถเฉพาะบุคคลอยู่เสมอ ก่อนการเปิดภาคเรียน และสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วม

การอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทางการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนพิการในหลักสูตรการฝึกอบรมครูด้านการสอนคนพิการ เพื่อให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความสามารถที่เฉพาะทางในการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ

มีการสนับสนุนในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิเศษทุกประเภท ผ่านโครงการการอบรมเพื่อพัฒนาผู้คัดกรองผู้พิการทางการศึกษาจังหวัดตราด ผ่านความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาจังหวัดตราด เพื่อช่วยคัดกรองและจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้กับผู้เรียนพิการทุกประเภทในการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลให้ตรงตามศักยภาพที่มี

การอบรมเพื่อขอรับเป็นผู้คัดกรองความพิการทางการศึกษา ณ สพป.ตราด

รวมถึงการจัดการเรียนรวมให้มีประสิทธิภาพผ่านโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวมจังหวัดตราด ที่จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวมมีความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่มีความเหมาะสมและให้นักเรียนพิการทางการศึกษาได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างเหมาะสม

การออกนิเทศการจัดการเรียนรวม

ได้ประสานความร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตราด (พมจ.ตราด) และบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดตราด ในการจัดทำโครงการให้ความรู้สำหรับผู้ปกครอง ผู้ดูแล และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้พิการ และเด็กพิการในพื้นที่อำเภอเกาะช้าง เป็นการประสานความร่วมมือกันของหลายภาคส่วน เพื่อลงพื้นที่ให้ความรู้ และสัมภาษณ์ผู้ดูแลเด็กพิการในพื้นที่ และร่วมกันสังเกตพฤติกรรมของเด็กพิการเพื่อนำมาช่วยการวิเคราะห์วางแผนในการสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กพิการประสบความสำเร็จในเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ของผู้ปกครองหรือผู้ดูแล ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชน หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม

ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ดูแลคนพิการและสังเกตพฤติกรรมของ
คนพิการ

ร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหา การดูแล และความช่วยเหลือที่
เอื้อต่อการใช้ชีวิตของคนพิการ

อภิปรายปัญหา การดูแล และความช่วยเหลือที่เอื้อต่อการใช้
ชีวิตของคนพิการ ร่วมกัน

ให้ความรู้โดยศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด

๓) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยตามมาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดนั้น ได้อ้างอิงการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรมาจากหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ โดยได้นำมาปรับประยุกต์ให้มีความเหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

มากขึ้น โดยยังคงคำนึงถึงมาตรฐานการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนตามมาตรฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่ได้กำหนดไว้ ๓ มาตรฐาน ด้วยกัน คือ

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โดยผลการประเมินคุณภาพภายใน ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา อยู่ในระดับคุณภาพ “ดีเลิศ”

โดยผลการประเมินตนเองของแต่ละมาตรฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในแต่ละมาตรฐาน เปรียบเทียบ ปีการศึกษา ๒๕๖๒-๒๕๖๕ ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย

ปีการศึกษา	ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ)	ผลการประเมินตนเอง									
		(๑) กำลังพัฒนา		(๒) ปานกลาง		(๓) ดี		(๔) ดีเลิศ		(๕) ยอดเยี่ยม	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
๒๕๖๒	๗๐	-	-	-	-	๒๐๑	๗๐	-	-	-	-
๒๕๖๓	๘๐	-	-	-	-	-	-	๒๓๒	๘๐	-	-
๒๕๖๔	๘๕	-	-	-	-	-	-	๑๖๐	๘๖.๕๖	-	-
๒๕๖๕	๘๙	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๗๐	๙๓.๗๗

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย

ปีการศึกษา	ค่าเป้าหมาย	ผลการประเมินตนเอง				
		(๑) กำลังพัฒนา	(๒) ปานกลาง	(๓) ดี	(๔) ดีเลิศ	(๕) ยอดเยี่ยม
๒๕๖๒	๓ (ดี)	-	-	๓	-	-
๒๕๖๓	๔ (ดีเลิศ)	-	-	-	๔	-
๒๕๖๔	๔ (ดีเลิศ)	-	-	-	๔	-
๒๕๖๕	๔ (ดีเลิศ)	-	-	-	๔	-

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕
เปรียบเทียบค่าเป้าหมาย

ปีการศึกษา	ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ)	ผลการประเมินตนเอง									
		(๑) กำลังพัฒนา		(๒) ปานกลาง		(๓) ดี		(๔) ดีเลิศ		(๕) ยอดเยี่ยม	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
๒๕๖๒	๗๐	-	-	-	-	๒๐๑	๗๐	-	-	-	-
๒๕๖๓	๘๐	-	-	-	-	-	-	๒๓๒	๘๐	-	-
๒๕๖๔	๘๕	-	-	-	-	-	-	๑๖๐	๘๗.๖๘	-	-
๒๕๖๕	๘๕	-	-	-	-	-	-	๑๗๐	๘๓.๒๓	-	-

จะเห็นว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้เป็นค่าเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
เพิ่มขึ้นทุกปีและสามารถดำเนินงานได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓.๒.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

๑. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิด - ๖ ปี โดยยึดหลักการพัฒนาในทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน

๒. มีการร่วมมือกับหน่วยงานของทั้งภาครัฐ และเอกชน ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๓. ส่งเสริมและให้การสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง และสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้

๓.๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

การประสานงานและข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็กพิการอาจไม่ตกหล่นจากระบบทำให้การพัฒนาคุณภาพไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

๓.๒.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาการสมวัยอย่างมีคุณภาพ ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิด - ๖ ปี ที่ได้จัดทำขึ้นและปรับปรุงเฉพาะการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการช่วงปฐมวัยโดยเฉพาะ โดยมีจุดหมายเพื่อให้เด็กมี ร่างกายเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัยและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย มีทักษะที่จำเป็นเฉพาะความพิการสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท โดยมีการกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน ๑๓

มาตรฐาน โดยมีพัฒนาการด้านทักษะที่จำเป็นเฉพาะความพิการเพิ่มเติมขึ้นมาจากพัฒนาการปกติของเด็กปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิด - ๖ ปี

๓.๓.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

พบมีปัญหาในการเปลี่ยนภูมิลำเนาของผู้ปกครองทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องได้ และมีชาวต่างชาติเข้ามาในพื้นที่การสื่อสารหรือการทำความเข้าใจในการเข้าระบบการศึกษาอาจมีการตกหล่น หรือขาดความต่อเนื่องได้

ระดับนโยบาย

-

๓.๓ การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งกลุ่ม NEETs ได้รับการศึกษา ที่เหมาะสม ตามความจำเป็นตามศักยภาพ

๓.๓.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้รับการศึกษา ที่เหมาะสม ตามความจำเป็น ตามศักยภาพ (กลุ่มเป้าหมายพิเศษ หมายถึง ผู้เรียนในกลุ่มที่เป็นผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการจัดและส่งเสริมบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของคนพิการ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จัดบริการช่วงเชื่อมต่อ สำหรับคนพิการ ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน สนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และมีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในรูปแบบการรับบริการไป – กลับ การรับบริการที่บ้าน และการรับบริการที่หน่วยบริการ จำนวน ๕ หน่วยบริการ ได้แก่ หน่วยบริการเขาสมิง หน่วยบริการบ่อไร่ หน่วยบริการแหลมงอบ หน่วยบริการเกาะช้าง และหน่วยบริการคลองใหญ่ ทั้งนี้ยังจัดให้มีบุคลากรไปประจำที่ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาล และห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก

ผู้เรียนแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) ได้ดำเนินการโดยมีการวางแผนการปฏิบัติงาน และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ สรุปรายงานวิชาการอย่างเป็นระบบ

การพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่ออย่างเป็นระบบ โดยการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง ครู นักสาขาชีพ ให้ผู้เรียนมีความพร้อมเพื่อการส่งต่อเข้าสู่สถานศึกษา สามารถรับบริการอื่นที่เหมาะสม เช่น การให้บริการทางการศึกษา บริการทางการแพทย์ บริการทางสังคม บริการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคม โดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย

ในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิด - ๖ ปี ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด และหลักสูตรศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตราด โดยใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) และผู้เรียนที่รับบริการที่บ้านโดยใช้แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan: IFSP) ผ่านขั้นตอนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) ประกอบด้วย ๗ ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ

ขั้นตอนที่ ๒ การคัดกรองประเภทความพิการทางการศึกษา/ส่งต่อ

ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินความสามารถพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ ๔ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP)

ขั้นตอนที่ ๕ การให้บริการด้วยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมในการส่งเสริมกลุ่มทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ทักษะทางสังคม ทักษะทางสติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ และ ทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการหรือทักษะจำเป็นอื่น ๆ

ขั้นตอนที่ ๖ การประเมินความก้าวหน้า

ขั้นตอนที่ ๗ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการส่งต่อ

เพื่อวางแผนในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการทุกประเภทที่มารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่สามารถตอบสนองด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษโดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ครูสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตลอดจนการทบทวนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน การจัดช่วงเชื่อมต่อในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการ มี ๒ แบบ คือ บริการช่วงเชื่อมต่อ และการส่งต่อ จำแนกเป็น ระดับสถานศึกษา ด้านการแพทย์ ด้านสังคมสงเคราะห์ เข้าสู่สังคม และการประกอบอาชีพ

จัดให้บริการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม การจัดการศึกษาในห้องเรียนคู่ขนาน สำหรับบุคคลออทิสติก สร้างความความตระหนักรู้ ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนร่วมให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล สนับสนุนสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พัฒนาศักยภาพผู้เรียนในทักษะพื้นฐานการดำรงชีวิต รวมถึงด้านวิชาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้หลังจากจบการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป โดยได้มีการ ตั้งห้องเรียน

คูขนานสำหรับบุคคลออทิสติก ที่โรงเรียนชุมชนวัดท่าพริก (จริยาอุปลัมภ์) ได้รับการสนับสนุนจากท่านผู้อำนวยการ นางกรรณิการ์ เทียนประชา ที่เห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อให้ผู้เรียนเหล่านี้สามารถเข้าไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เป็นการส่งเสริมการเข้าร่วมสังคมกับผู้อื่น และยังเป็นการให้นักเรียนปกติได้เข้าใจถึงความหลากหลายของคนในสังคมว่าไม่มีเพียงแค่มุมนักเรียนปกติเท่านั้น ยังมีนักเรียนที่มีความพิเศษอยู่ร่วมกันในสังคมอีกด้วย ทางศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้จัดสรรบุคลากรเพื่อเข้าไปช่วยในการจัดการเรียนการสอนร่วมด้วย

ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด เข้าไปช่วยในการจัดการเรียนการสอนสำหรับห้องเรียนคูขนานสำหรับบุคคลออทิสติก

จัดให้บริการทางการศึกษากลุ่มเด็กเจ็บป่วยในโรงในโรงพยาบาล เป็นรูปแบบของการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่เอื้อประโยชน์แก่เด็กเจ็บป่วยที่อยู่ในวัยเรียน โดยศูนย์การศึกษาพิเศษร่วมกับโรงพยาบาลตราด เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา โดยยึดหลักที่ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ มีกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล เนื่องจากเด็กเจ็บป่วยในวัยเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ ไม่สามารถเข้ารับการศึกษาระบบปกติได้อย่างต่อเนื่องทำให้ขาดโอกาสในการศึกษาในช่วงที่เจ็บป่วยไป จึงจัดศูนย์เด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาลขึ้นเพื่อให้เด็กกลุ่มนี้ได้มีโอกาสในการศึกษา เรียนรู้ ให้เหมาะสมตามช่วงวัยที่ควรจะได้รับ

การจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาล

รูปแบบการให้บริการของศูนย์การศึกษาพิเศษนั้นไม่เพียงให้บริการเด็กแบบไป-กลับ เท่านั้น ยังรวมถึงเด็กที่อยู่หน่วยบริการ และเด็กที่บ้านด้วย เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงระบบการศึกษาของเด็กพิการ โดยการให้บริการที่บ้านนั้น ได้มีการจัดครูและบุคลากรทางการศึกษา นักสหวิชาชีพ ลงไปช่วยในการจัดการศึกษาเหมือนกับเด็กที่มารับบริการแบบไป-กลับ เด็กทุกคนจะได้รับการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan: IFSP) ในเหมาะสมกับสภาพความพิการเช่นเดียวกัน และทางศูนย์การศึกษาพิเศษ ยังได้จัดทำโครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู ในทุกปีการศึกษา โดยเป็นโครงการที่ให้ความรู้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลเด็กพิการมาอบรมการดูแลเด็กพิการ ผ่านครูการศึกษาพิเศษ นักสหวิชาชีพที่มีความเชี่ยวชาญในการรักษา พี่นุฟู สมรรถภาพของผู้เรียน

การพัฒนาศักยภาพผู้พิการโดยการฝึกอาชีพการทำผลิตภัณฑ์เซรามิก ในชื่อว่า “LITTEL & FINE DAY” โดยการทำผลิตภัณฑ์เซรามิกจากผู้พิการที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นหลัก มาพัฒนาอาชีพ และร่วมสนับสนุนให้ผู้พิการที่จบจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดไปมีอาชีพเพื่อเป็นรายได้ในการใช้ชีวิต โดยเน้นการทำผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำจากฝีมือผู้พิการโดยเฉพาะ รวมถึงได้จ้างผู้พิการทางการได้ยิน มาเป็นบุคลากรเพื่อสนับสนุนการสร้างอาชีพให้กับผู้พิการอีกด้วย ได้มีหน่วยงานภายนอกขอความอนุเคราะห์ศึกษาดูงานด้านการส่งเสริมอาชีพ และการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

๑. โรงเรียนนครราชสีมาปัญญานุกูล
๒. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๒ จังหวัดอุบลราชธานี
๓. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ
๔. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์
๕. โรงเรียนเพ็ญพิทยาคม
๖. โรงเรียนเฉลิมพระรัตนานุสรณ์ (ศึกษาพิเศษชลบุรี)

โดยโรงเรียนเฉลิมพระรัตนานุสรณ์ (ศึกษาพิเศษชลบุรี) ได้มีการบันทึกลงนามข้อตกลงร่วมมือ (MOU) โดยมีเจตนาร่วมมือในการส่งเสริมการจัดการศึกษา การฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพของคนพิการให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

โรงเรียนนครราชสีมาปัญญานุกูล

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๒ จังหวัดอุบลราชธานี

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์

โรงเรียนเพ็ญพิทยาคม

โรงเรียนเฉลิมกาญจนาภิเษก (ศึกษาพิเศษชลบุรี)

รวมถึงหน่วยงานในจังหวัดตราด เข้ามาร่วมสนับสนุนและศึกษาดูงานการทำเซรามิก เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าและส่งเสริมอาชีพให้กับผู้พิการในคราวเดียวกัน โดยเฉพาะท่านผู้ว่าราชการจังหวัดตราด ท่านชำนาญวิทย์ เตรัตน์ ได้ให้ความสนใจและสนับสนุนผลิตภัณฑ์เซรามิกของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด เป็นอย่างดี จนเกิดผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะจังหวัดตราด ให้เกิดขึ้นอีกด้วย

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดตราด ท่านชำนาญวิทย์ เตรัตน์ ได้เข้ามาเยี่ยมชมผลิตภัณฑ์เซรามิกที่ศูนย์ฯ และสนับสนุนในการจัดจำหน่าย

๒) ผู้เรียนกลุ่มเปราะบาง ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม ตามความจำเป็น ตามศักยภาพ (กลุ่มเปราะบาง หมายถึง ผู้เรียนในกลุ่มที่เป็นกลุ่มชายขอบ ไร้สัญชาติ หรือประชากรโดยนัยทางสังคมศาสตร์)

ครูทุกคนจะต้องประเมินผู้เรียนที่รับผิดชอบรายบุคคลเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลของปีการศึกษานั้นๆ ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการศึกษาตามพัฒนาการ ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา รวมถึงพัฒนาการความจำเป็นเฉพาะของพิการผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยผู้เรียนจะได้รับการจัดการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดประเมินผลอย่างเหมาะสมต่อพัฒนาการ การจัดการศึกษาไม่เพียงแต่เด็กที่เกิดในประเทศไทยเท่านั้น ด้วยจังหวัดตราดเป็นจังหวัดชายแดนติดประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้มีเด็กต่างชาติเข้ามาในระบบการศึกษาของจังหวัดตราดเพิ่มขึ้นด้วย โดยเด็กพิการที่มีสัญชาติอื่นนั้น ทางศูนย์การศึกษาพิเศษ ก็ได้รับเข้ามาดูแลอยู่ในระบบการศึกษาด้วยเช่นเดียวกัน ทั้งเด็กต่างชาติที่ขึ้นทะเบียน และเด็กรหัส G ก็ติดตามสร้างโอกาสในการศึกษาให้อย่างทั่วถึง

ครูได้ลงไปติดตามผู้เรียนรหัส G ที่บ้านเพื่อจัดทำข้อมูลของผู้เรียน และผู้ปกครอง

ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดตราด ได้ขอความร่วมมือศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่มีความเปราะบางในโครงการสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียน โดยศูนย์คุ้มครองจังหวัดตราด ร่วมกับโรงเรียนเพียงหลวง ๖ ในทูปกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ในกิจกรรมสำรวจข้อมูลนักเรียนที่มีความเปราะบาง และพิจารณาให้การช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่มีความเปราะบาง ด้านพฤติกรรม ภาวะเรียนรู้ช้า ภาวะแอลดี ภาวะสมาธิสั้น ภาวะออทิสติก จำนวน ๓๒ คน โดยทางศูนย์การศึกษาพิเศษ และท่านผู้อำนวยการฯ จันทร์ทับทอง ได้ลงไปติดตามด้วยตนเอง พร้อมทั้งได้ให้ครูการศึกษาพิเศษ นักสหวิชาชีพ ในการเข้าไปให้คำปรึกษาในการคัดกรองนักเรียน การจัดการเรียนการสอน และเทคนิคการสอนที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ผู้อำนวยการพร้อมด้วยนักสหวิชาการลงไปประชุมเพื่อดำเนินงานในการสำรวจข้อมูลเด็กเปราะบาง ณ โรงเรียนเพียงหลวง ๖ ในทูปกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี

๓) กลุ่ม NEETs ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม ตามความจำเป็น ตามศักยภาพ

(กลุ่ม Neets หรือ Not in Education, Employment or Training หมายถึง เยาวชนอายุ ๑๕-๒๔ ปี ผู้ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม)

ได้สนับสนุนการจ้างงานสำหรับคนพิการ โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้จ้างบุคลากรที่มีความพิการมาเป็นบุคลากรภายในหน่วยงาน เนื่องจากเห็นถึงความสามารถและศักยภาพที่สามารถพัฒนาได้ โดยได้จ้างบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อนำมาฝึกการประกอบอาชีพเซรามิก และเป็นครูอัตราจ้างในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ตามที่กล่าวในข้างต้นว่าทางศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้สนับสนุนการประกอบอาชีพเซรามิก โดยเปิดให้ผู้ที่มีสนใจเข้ามาศึกษา และร่วมทำ เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบได้ในอนาคต

๓.๓.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

๑) การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนในการดำเนินการทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

๒) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด จะจัดการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา แบบประเมินพัฒนาการ เพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เหมาะสมต่อผู้เรียนที่รับผิดชอบ ทำให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาและเกิดผลการพัฒนาอย่างเหมาะสม

๓.๓.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการ/แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑.ผู้เรียนบางรายอาจไม่ได้รับการประเมินพัฒนาการในสภาพปัจจุบัน ทำให้การวางแผนการจัดการศึกษาไม่เหมาะสมต่อผู้เรียน	๑. ให้ครูติดตามผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินพัฒนาการและบันทึกผลพัฒนาการให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทบทวนแผนการจัดการเรียนการสอน
๒.ครูบางรายยังขาดความเข้าใจในการดึงหลักสูตรไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาของผู้เรียนที่รับผิดชอบ	๒.สถานศึกษาจัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำแผนก่อนเริ่มปีการศึกษาสำหรับครู และให้ครูร่วมพูดคุยปัญหาของการประเมินและจัดทำแผน และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน

๓.๓.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน
กลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งกลุ่มNEETsได้รับการศึกษาที่เหมาะสมตามความจำเป็น
ตามศักยภาพ ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

ขั้นตอนการการจัดการเรียนการสอน และการคัดกรองเพื่อให้การศึกษาให้เหมาะสมกับความจำเป็น
พิเศษเฉพาะความพิการ

การคัดกรองแรกรับเพื่อประเมินผู้เรียน

วิเคราะห์/วางแผนผู้เรียน และประเมินร่วมกัน ครู
การศึกษาพิเศษ นักสหวิชาชีพ และผู้ปกครอง

จัดการเรียนการสอนเฉพาะบุคคล

ประเมินผู้เรียนตามประเภทความพิการเพื่อจัดการ
เรียนการสอนให้เหมาะกับประเภทความพิการ

๓.๓.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

๑) ผู้เรียนบางรายอาจไม่ได้รับการประเมินพัฒนาการในสภาพปัจจุบัน ทำให้การวางแผนการ
จัดการศึกษาไม่เหมาะสมต่อผู้เรียน

๒) การจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนพิการมีความซับซ้อนจำเป็นต้องมีเทคนิคและ
วิธีการในการสอนจึงอาจทำให้ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ จำเป็นต้องมีการ
เผยแพร่เทคนิคการสอนให้มีความหลากหลายยิ่งขึ้น

ระดับนโยบาย

-

๓.๔ การจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ทุกกลุ่มเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้ และการฝึกอาชีพ

๓.๔.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษา มีการจัดการศึกษาตามความถนัดความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้พัฒนาหลักสูตร และดำเนินการใช้หลักสูตร การศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิด - ๖ ปี และหลักสูตรการศึกษา นอก ระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ปีการศึกษา ๒๕๖๕ และมีการเพิ่ม หลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนแต่ละบุคคล เช่น กิจกรรมเสริมหลักสูตรกายภาพบำบัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปะ กิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี กิจกรรม เสริมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรการปรับพฤติกรรม เป็นต้น โดยเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพ ตามประเภทและสภาพความพิการ ตามบริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดตราด โดยเฉพาะกิจกรรมเสริมทักษะ เป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายเพื่อป้องกัน แก้ไข พื้นฟู ความ เสื่อมสภาพของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ทางบวก เพื่อลด พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย กิจกรรมกายภาพบำบัด เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนที่มีบกพร่องทุก ประเภทโดยใช้วิธีการทางกายภาพบำบัด เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิต ที่ดีขึ้น และการบริการให้คำปรึกษาและปรับพฤติกรรม ให้บริการโดยนักจิตวิทยา

โดยในการจัดการศึกษาเน้นให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาตามศักยภาพและความสามารถเฉพาะ บุคคลผ่านการประเมินความสามารถและพัฒนาการที่สามารถทำได้ตามช่วงอายุพัฒนาการ และพัฒนาการตาม ความสามารถเฉพาะความพิการ

ให้บริการทางการศึกษาแบ่งตามประเภทการรับบริการนักเรียน ๓ ประเภท ได้แก่

๑) นักเรียนประเภทรับบริการ ไป-กลับ ๒) นักเรียนประเภทรับบริการที่บ้าน และ ๓) นักเรียน ประเภทรับบริการหน่วยบริการ ๕ หน่วยบริการ โดยมีการดำเนินงานตามหน่วยบริการเพื่อให้มีการบริการให้กับ ผู้เรียนให้ทั่วไปถึง เสมอภาค ในทุกพื้นที่ของจังหวัดตราด

ชื่อหน่วยบริการ	ที่ตั้ง
หน่วยบริการเขาสมิง	ศาลาอเนกประสงค์ (เดิมเป็นศูนย์เด็กเล็กเขามะพูด) หมู่ ๔ ตำบลทุ่ง นนทรี อำเภอสมิง จังหวัดตราด ๒๓๑๓๐
หน่วยบริการบ่อไร่	ห้วสะพานคลองอ้ายเฟือก หมู่ ๙ ตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อไร่ จังหวัด ตราด ๒๓๑๔๐
หน่วยบริการแหลมงอบ	โรงเรียนอนุบาลวัดน้ำเชี่ยว (หลังเก่าฝั่งOTOP) หมู่ ๒ บ้านน้ำเชี่ยว ตำบลน้ำเชี่ยว อำเภอลแหลมงอบ จังหวัดตราด ๒๓๑๒๐

ชื่อหน่วยบริการ	ที่ตั้ง
หน่วยบริการคลองใหญ่	โรงเรียนบ้านตาหนึก ๕๖ หมู่ ๕ ตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ๒๓๑๑๐
หน่วยบริการเกาะช้าง	ศูนย์สาธิตการตลาดบ้านด่านใหม่ หมู่ ๒ ตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ๒๓๑๗๐

หน่วยบริการเขาสมิง ให้บริการจำนวน ๘ ตำบล ๑) ตำบลเขาสมิง ๒) ตำบลแสนตุง ๓) ตำบลวังตะเคียน ๔) ตำบลท่าโสม ๕) ตำบลสะตอ ๖) ตำบลประณีต ๗) ตำบลเทพนิมิต ๘) ตำบลทุ่งนนทรี

หน่วยบริการบ่อไร่ ให้บริการจำนวน ๕ ตำบล ๑) ตำบลบ่อพลอย ๒) ตำบลช้างทูน ๓) ตำบลด่านชุมพล ๔) ตำบลหนองบอน และ ๕) ตำบลนนทรี

หน่วยบริการแหลมฉบัง ให้บริการจำนวน ๔ ตำบล ๑) ตำบลแหลมฉบัง ๒) ตำบลน้ำเชี่ยว ๓) ตำบลคลองใหญ่ และ ๔) ตำบลบางปิด

หน่วยบริการคลองใหญ่ ให้บริการจำนวน ๓ ตำบล ๑) ตำบลคลองใหญ่ ๒) ตำบลหาดเล็ก ๓) ตำบลไม้รูด

หน่วยบริการเกาะช้าง ให้บริการจำนวน ๓ ตำบล ๑) ตำบลเกาะช้าง ๒) ตำบลเกาะช้างใต้ และเกาะกูด

การออกให้บริการที่บ้านเป็นการให้บริการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนที่ไม่สามารถเดินทางเพื่อมารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้ด้วยตนเอง หรือไม่สะดวกในการพาผู้เรียนมารับบริการได้ โดยครูจะเดินทางไปจัดการเรียนการสอนให้ที่บ้านตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่ได้เขียนไว้ รวมถึงการให้บริการเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เช่น กิจกรรมเสริมหลักสูตรกายภาพบำบัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรปรับพฤติกรรม เป็นต้น

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการจัดการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อต้านอาชังและการประกอบอาชัง ตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียน

การเพิ่มทักษะด้านอาชังแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ทางศูนย์การศึกษาพิเศษ ไม่ได้มีการดำเนินการโดยตรงแต่มีการสนับสนุนการประกอบอาชังให้กับผู้เรียนโดยการทำ “เซรามิกสำหรับเด็กพิเศษ (CERAMIC for Special Children)”

บทบาทหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด คือ การพัฒนาผู้เรียนพิการให้สามารถพัฒนาความสามารถตามความแตกต่างเฉพาะบุคคลได้เต็มตามศักยภาพและเหมาะสมกับความพิการ รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนพิการสามารถมีทักษะในด้านต่าง ๆ ให้สามารถช่วยเหลือตนเองไปสู่การประกอบอาชังในอนาคตได้ จากเหตุผลดังกล่าวศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด จึงได้จัดตั้งโครงการพัฒนาศักยภาพผู้พิการและฝึกอาชังผู้พิการโดยผ่านกิจกรรมเซรามิก ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากบพัฒนาจังหวัดตราด โครงการประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้านจากเซรามิกที่มีเอกลักษณ์ การทำเซรามิกนั้นต้องอาศัยทักษะที่หลากหลายประกอบกัน การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและสมาธิในการขึ้นรูปชิ้นงานแต่ละชิ้น การตกแต่งผลงาน การเขียนลาย และการลงสีที่ต้องอาศัยความสามารถทางศิลปะและความคิดสร้างสรรค์ เห็นได้ว่าเป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้เป็นอย่างดี จึงได้นำกิจกรรมเซรามิกมาปรับประยุกต์และพัฒนาเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนผ่านการทำผลิตภัณฑ์เซรามิก โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ ให้ผู้เรียนมีทักษะในการประกอบอาชังในอนาคต

๓.๔.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

๑) การดำเนินการตามนโยบายและการตั้งเป้าหมายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนทำให้การดำเนินงานเป็นไปเป้าหมายที่กำหนด

๒) การกระจายการดำเนินงานเพื่อเกิดการเข้าถึงของการรับบริการเพิ่มมากขึ้น และพยายามให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการได้ง่ายขึ้นโดยการเน้นการบริการเชิงรุกเพิ่มด้วย

๓.๔.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

๑) ปัญหาด้านการบริการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บริการที่บ้านมีจำกัดจึงอาจไม่สามารถลงให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง

๒) เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น รวมถึงต้องส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา รูปแบบของชิ้นงานให้มีความทันสมัย หลากหลาย และสวยงาม เพื่อก่อให้เกิดเป็นอาชังและรายได้ให้กับผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน

๓.๔.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ทุกกลุ่มเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้ และการฝึกอาชีพ ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

“เซรามิกสำหรับเด็กพิเศษ (CERAMIC for Special Children)”

บทบาทหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด คือ การพัฒนาผู้เรียนพิการให้สามารถพัฒนาความสามารถตามความแตกต่างเฉพาะบุคคลได้เต็มตามศักยภาพและเหมาะสมกับความพิการ รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนพิการสามารถมีทักษะในด้านต่าง ๆ ให้สามารถช่วยเหลือตนเองไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคตได้ จากเหตุผลดังกล่าวศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด จึงได้จัดตั้งโครงการพัฒนาศักยภาพผู้พิการและฝึกอาชีพผู้พิการโดยผ่านกิจกรรมเซรามิก ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากบพัฒนาจังหวัดตราด โครงการประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้านจากเซรามิกที่มีเอกลักษณ์ การทำเซรามิกนั้นต้องอาศัยทักษะที่หลากหลายประกอบกัน การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและสมาธิในการขึ้นรูปชิ้นงานแต่ละชิ้น การตกแต่งผลงาน การเขียนลาย และการลงสีที่ต้องอาศัยความสามารถทางศิลปะและความคิดสร้างสรรค์ เห็นได้ว่าเป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้เป็นอย่างดี จึงได้นำกิจกรรมเซรามิกมาปรับประยุกต์และพัฒนาเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนผ่านการทำผลิตภัณฑ์เซรามิก โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ ให้ผู้เรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพในอนาคต โดยมีขั้นตอนทั้งหมด ๗ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ C: Consult การสอบถามปัญหาของผู้เรียน

ขั้นที่ ๒ E: Evaluation การนำปัญหามาประเมินและวิเคราะห์เพื่อวางแผนการแก้ไขโดยการร่วมมือกันระหว่างครู ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ

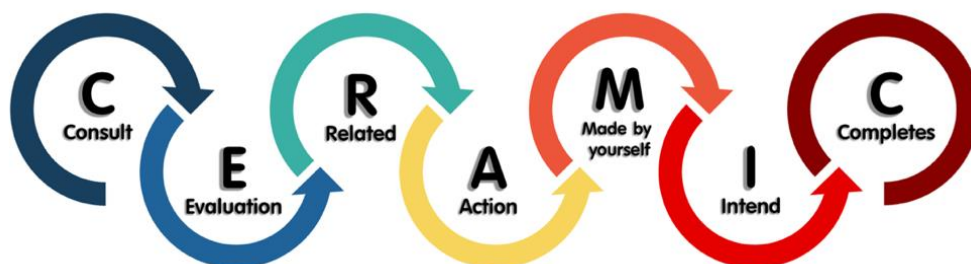
ขั้นที่ ๓ R: Related นำกิจกรรมเซรามิกมาเชื่อมโยงเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา

ขั้นที่ ๔ A: Action การให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการส่งเสริมทักษะต่าง ๆ ทั้งกล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ สู่การพัฒนาทักษะอาชีพผ่านการทำเซรามิก

ขั้นที่ ๕ M: Made by yourself ฝึกให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง คิดเอง ทำเอง พัฒนาตนเอง

ขั้นที่ ๖ I: Intend ความมุ่งมั่นตั้งใจโดยฝึกให้ปฏิบัติซ้ำ ๆ จนสามารถเข้าใจและพัฒนาเป็นทักษะในการประกอบอาชีพได้

ขั้นที่ ๗ C: Completes ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับตนเองได้

เซรามิกสำหรับเด็กพิเศษ (CERAMIC for Special Children)

ขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนา

“เซรามิกสำหรับเด็กพิเศษ (CERAMIC for Special Children)” ได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ๗ ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ ๑ C: Consult การสอบถามปัญหาของผู้เรียน

การสอบถามปัญหาของผู้เรียนเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ และตัดสินใจในการวางแผนการให้บริการ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานโดยการสังเกต การสัมภาษณ์ และการซักประวัติ ซึ่งมีหลักการในการเก็บรวบรวมดังนี้

- ๑) การสังเกต คือ การเฝ้าดูสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างใส่ใจและมีระเบียบวิธี เพื่อเป็นข้อมูลที่เสริมความเข้าใจให้ชัดเจนถูกต้องยิ่งขึ้น สิ่งที่ต้องสังเกต ได้แก่ การกระทำของแต่ละบุคคล แบบแผนการกระทำ ความสัมพันธ์ การมีส่วนร่วม และองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม
- ๒) การสัมภาษณ์ คือ การรวบรวมข้อมูลโดยการพบปะ พูดคุย สนทนาผู้ให้ข้อมูลโดยตรง หลังจากการสิ้นสุดการสัมภาษณ์ให้ทำการบันทึกข้อมูลให้สมบูรณ์
- ๓) การซักประวัติ คือ การได้ข้อมูลเบื้องต้นของผู้เรียนด้านต่าง ๆ จากการกรอกแบบสอบถามประวัติและการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กพิการและครอบครัว ทำให้ข้อมูลที่ได้มีความสมบูรณ์และเที่ยงตรงยิ่งขึ้น ประกอบกับจะได้ทัศนคติ ความรู้สึก ความคิดเห็นของผู้เรียนและครอบครัวในปัญหาความต้องการด้านการศึกษาและด้านอื่น ๆ

นักกายภาพบำบัด นักจิตวิทยา และครูประจำชั้นร่วมพูดคุย สัมภาษณ์ ซักประวัติ กับผู้ปกครองเพื่อร่วมวางแผนในพัฒนาผู้เรียน

ผู้บริหาร ครู พี่เลี้ยงเด็กพิการ ร่วมกับสังเกตผู้เรียนร่วมกัน

ขั้นที่ ๒ E: Evaluation การนำปัญหามาประเมินและวิเคราะห์เพื่อวางแผนการแก้ไขโดย การร่วมมือกันระหว่างครู ผู้ปกครอง นักศึกษาชีพ

เมื่อทราบถึงปัญหาของผู้เรียนค้นหาจุดเด่น จุดด้อย เพื่อนำมาวางแผนในการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษและพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยอาศัยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และซักประวัติ มาร่วมประกอบกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา แนวทางในการวางแผนช่วยเหลือต้องทำงานร่วมกันระหว่างครอบครัวกับผู้เกี่ยวข้องระหว่างครู ผู้ปกครอง นักศึกษาชีพ ในการจัดทำแผนบริการที่จำเป็นในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ครู และผู้ปกครองร่วมกันพูดคุยวิเคราะห์ปัญหา
ของผู้เรียนร่วมกัน

นักกายภาพบำบัด นักจิตวิทยาคลินิก ครู ผู้ปกครอง
ประเมินพัฒนาการของผู้เรียนและวางแผนร่วมกัน

นักจิตวิทยาคลินิก ครู ผู้ปกครองประเมินพัฒนาการของผู้เรียน
และวางแผนร่วมกัน

การประชุมผู้ปกครองเพื่อร่วมกันวางแผนในการพัฒนา
ผู้เรียนร่วมกัน

การพูดคุยร่วมกันระหว่างวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียนร่วมกันเพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามศักยภาพ

ขั้นที่ ๓ R: Related นำกิจกรรมเซรามิกมาเชื่อมโยงเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา

กิจกรรมเซรามิกเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต้องอาศัยทักษะที่หลากหลายประกอบกัน กล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ความคิดสร้างสรรค์ สมานในการสร้างผลงาน ซึ่งขั้นตอนการทำผลิตภัณฑ์เซรามิก มีขั้นตอนในการทำ ดังนี้

๑) การขึ้นรูป สามารถทำได้โดยการการขึ้นรูปด้วยมือ (ปั้นด้วยมือ) การเทน้ำดินลงแม่พิมพ์ (งานหล่อ) และการขึ้นรูปโดยใช้เครื่องหมุน โดยเน้นการใช้มือเพื่อการปฏิบัติงาน เมื่อดินคงตัวแล้วจะนำไปผึ่งลมให้แห้งสนิทเพื่อนำไปทำในขั้นตอนต่อไป ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในการปั้น การมีสมาธิจดจ่อกับผลงานของตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงาน

๒) เก็บความเรียบร้อยของชิ้นงาน ขั้นตอนนี้คือการทำให้ชิ้นงานเป็นไปตามแบบที่ต้องการ เก็บรายละเอียดส่วนที่เกิน ลบขอบมุมส่วนเกินออกโดยการใช้ฟองน้ำชุบน้ำเช็ด หรือการใช้ใบมีดขูดส่วนที่เกินออกให้เรียบ จำเป็นต้องอาศัยความอดทนและจดจ่อกับผลงานที่ตนเองได้ทำ เพื่อให้ผลงานที่ออกมาเรียบร้อยและสวยงาม

๓) การเผาครั้งแรก หรือเผาบิสกิต (BISCUIT) เมื่อเสร็จจากขั้นตอนการเก็บความเรียบร้อยของชิ้นงาน นำชิ้นงานมาเผาครั้งแรก หรือเผาบิสกิตที่อุณหภูมิ ๗๐๐ องศาเซลเซียส เพื่อให้ชิ้นงานแข็งตัวโดยขั้นตอนนี้จะทำให้ชิ้นงานที่ทำเปลี่ยนจากสีดำ เป็นสีส้มอิฐ และมีความแข็งแรงขึ้น การเผาเป็นการฝึกการอดทนรอคอยให้กับผู้เรียนว่าการทำงานในแต่ละขั้นตอนจำเป็นต้องอดทนรอเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี

๔) ชุบเคลือบ เขียนลาย หลังจากการเผาครั้งแรกแล้วจะนำชิ้นงานมาชุบเคลือบโดยใช้สีเคลือบ หรือเขียนลายโดยใช้สีเคลือบ ตามแบบที่ได้ออกแบบไว้และเก็บความเรียบร้อยของชิ้นงานอีกครั้งหนึ่งก่อนดำเนินงานขั้นตอนต่อไป ขั้นตอนนี้เป็นการส่งเสริมจินตนาการให้กับผู้เรียนในการลงสีหรือวาดภาพลงในผลงานของตนเอง จำเป็นต้องอาศัยการทำงานของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความอดทนและความตั้งใจ ของผู้เรียน

๕) การเผาสีเคลือบ และสีใต้เคลือบ เป็นการดำเนินงานขั้นตอนสุดท้ายโดยการเผาที่อุณหภูมิ ๑,๒๐๐ องศาเซลเซียส เพื่อให้สีเคลือบและสีใต้เคลือบสุก โดยการเผาครั้งนี้เสร็จสิ้นก็จะได้ชิ้นงานที่เสร็จสมบูรณ์

เห็นได้ว่ากิจกรรมทำเซรามิกสามารถส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้เป็นอย่างดี จึงได้นำกิจกรรมเซรามิกมาปรับประยุกต์และพัฒนาเป็นกระบวนการการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนผ่านการทำผลิตภัณฑ์เซรามิก โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือให้ผู้เรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพในอนาคต

ในการวางแผนการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนจะทำการเชื่อมโยงความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมกับระดับความยากง่ายของขั้นตอนและลักษณะของชิ้นงานที่จะทำโดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเป็นหลัก

ขั้นที่ ๔ A: Action การให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการส่งเสริมทักษะต่าง ๆ ทั้งกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ สู่การพัฒนาทักษะอาชีพผ่านการทำเซรามิก

การให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เน้นคิดเอง ทำเอง ปฏิบัติเอง โดยไม่คำนึงถึงความสวยงามของชิ้นงานแต่เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาพัฒนาการของตนเองทั้ง ๔ ด้าน ด้านร่างกายกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ด้านอารมณ์ในการทำชิ้นงานหนึ่งชิ้นจำเป็นต้องมีความอดทนและควบคุมอารมณ์ของตนเองในการทำผลงาน ทำให้ผู้เรียนเกิดสุนทรียภาพจากการทำผลงาน ด้านสังคมการจัดกิจกรรมเน้นการจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักทำงานด้วยกัน พุดคุยกันกระตุ้นให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในขณะที่ทำกิจกรรม และด้านสติปัญญา การทำชิ้นงานแต่ละชิ้นจำเป็นต้องวางแผนในการผลิตชิ้นงานว่าต้องการทำเป็นอะไร มีลวดลายแบบใด สีที่ใช้เป็นสีใด ทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดสร้างสรรค์พัฒนาจินตนาการผ่านการทำได้

ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ร่วมถึงผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ต่างความสามารถ ต่างช่วงอายุสามารถมาเรียนรู้ และลงมือทำด้วยตนเองได้

ขั้นที่ ๕ M: Made by yourself ฝึกให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง คิดเอง ทำเอง พัฒนาตนเอง

เมื่อผู้เรียนทราบขั้นตอนและวิธีการทำเรียบร้อยแล้วให้ผู้เรียนทำทุกขั้นตอนด้วยตนเองเพื่อให้เกิดการพัฒนาจนเกิดเป็นการเรียนรู้ตามแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) โดยวิธีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามขั้นตอนเรียนรู้จากการกระทำ (Learning by doing) ผ่านการปฏิบัติจริงได้ คิดเอง ทำเอง และพัฒนาตนเอง

เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง แม้ว่าจะมีความลำบากและข้อจำกัดจากความพิการในช่วงแรกในการทำกิจกรรมแต่เมื่อได้รับการฝึกก็สามารถลงมือทำด้วยตนเองได้

ผู้เรียนพิการที่สามารถทำตามคำสั่งได้ดี และมีศักยภาพสามารถลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยมีครูสังเกต และดูแลในระหว่างการทำกิจกรรม

ขั้นที่ ๖ I: Intend ความมุ่งมั่นตั้งใจโดยฝึกให้ปฏิบัติซ้ำ ๆ จนสามารถเข้าใจและพัฒนาเป็นทักษะในการประกอบอาชีพได้

การมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ จนสามารถเรียนรู้การกระทำทั้งหมดจนเป็นเป็นทักษะเพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพได้ โดยให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการทำชิ้นงานต่าง ๆ โดยไม่คำนึงถึงความสวยงามในช่วงแรกและพัฒนาจนสามารถทำเป็นชิ้นงานที่สามารถจำหน่ายได้

ความมุ่งมั่นตั้งใจทำของผู้เรียนได้สะท้อนออกมาในชิ้นงานแต่ละชิ้นแม้ว่าจะไม่ได้สวยงามแต่สามารถสร้างความภาคภูมิใจให้กับตนเองได้ และเมื่อผ่านการฝึกฝนทำซ้ำ ๆ จะทำให้เกิดเป็นทักษะต่อไป

ขั้นที่ ๗ C: Completes ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรม สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับตนเองได้

ผู้เรียนสามารถรู้ถึงขั้นตอนและวิธีการในการทำเซรามิกจนออกมาเป็นชิ้นงานของตนเองสามารถนำชิ้นงานนั้นไปสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับตนเองได้

ผลงานที่เกิดจากความมานะพยายามและฝึกฝนของผู้เรียนพิการ แม้อาจไม่สวยงามแต่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ผลงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนผู้เรียน

ได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองผ่านนวัตกรรมกระบวนการจัดการเรียนรู้ “เซรามิกสำหรับเด็กพิเศษ (CERAMIC for Special Children)” ผ่านกิจกรรมการทำเซรามิก โดยผู้เรียนได้พัฒนาพัฒนาการของตนเองทั้ง ๔ ด้าน ด้านร่างกายด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ผ่านการปั้นและขึ้นดินด้วยมือ ด้านอารมณ์ฝึกความอดทนในการทำชิ้นงานและการรอคอยเพื่อให้ชิ้นงานนั้น ๆ ประสบความสำเร็จ ด้านสังคมต้องผ่านการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มให้สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในการทำกิจกรรมได้ และด้านสติปัญญาผ่านการสร้างชิ้นงานตามความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างชิ้นงาน การลงสีและวาดภาพชิ้นงาน เป็นการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน รวมถึงเมื่อชิ้นงานนั้นสำเร็จออกมาแล้วเกิดความภาคภูมิใจในตนเองอีกด้วย

เมื่อได้รับการทำกิจกรรมผ่านนวัตกรรมดังกล่าวแล้วผู้เรียนเกิดทักษะและสามารถรู้ถึงขั้นตอนและวิธีการทำเซรามิกสู่การต่อยอดไปสู่การประกอบอาชีพได้ในอนาคต

ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้ง ๔ ด้าน ของพัฒนาการ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา เกิดความภาคภูมิใจในตนเองในการทำชิ้นงาน และเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างอาชีพในอนาคต

ผลที่เกิดขึ้นกับครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ครูได้นำนวัตกรรมการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพผ่าน “เซรามิกสำหรับเด็ก พิเศษ (CERAMIC for Special Children)” มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง คิดเอง ทำเอง ปฏิบัติเอง เข้ากับการจัดการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ ๒๑ การออกแบบการเรียนรู้สามารถออกแบบได้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนจากการวิเคราะห์จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ประกอบด้วยครู ผู้ปกครอง ทีมนักสหวิชาชีพ ร่วมกันเพื่อนำมาประกอบกับกิจกรรมเซรามิกให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน

อีกทั้งผู้บริหารเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนโดยมีวัตถุประสงค์สูงสุดให้ผู้เรียนมีอาชีพและช่วยเหลือตนเองได้ในอนาคต นำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า มีผลงานที่ประจักษ์ชัดเจนเป็นที่ยอมรับ จะเห็นได้จากรางวัลและเกียรติบัตรที่ได้จากหน่วยงานต่าง ๆ

ครูได้นำนวัตกรรมมาส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนตามกิจกรรม “เซรามิกสำหรับเด็ก พิเศษ (CERAMIC for Special Children)” ผู้บริหารยังสนับสนุนให้นำมาใช้พัฒนาผู้เรียน และยังเป็นแหล่งเรียนรู้ในกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนมาดูงานเพื่อพัฒนาอาชีพให้กับผู้พิการ

ผลที่เกิดขึ้นกับครอบครัวและชุมชน

ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองในการดูแลผู้เรียน ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะจนสามารถสร้างรายได้และประกอบอาชีพได้ในอนาคต ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมสนับสนุนการทำกิจกรรมเสริมรายได้โดยเข้าร่วมพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกัน และเป็นส่วนหนึ่งในการช่วย ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยผู้เรียนพิการที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ทั้งร่วมสนับสนุนผลิตภัณฑ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ในการให้ไปจัดแสดงและจำหน่ายตามกิจกรรมของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนภายในจังหวัด รวมไปถึงภายนอกจังหวัด ร่วมออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้กับของขึ้นชื่อจังหวัดตราด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดตราด นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์ เป็นผู้ขับเคลื่อนส่งเสริมให้เกิดขึ้นผ่านฝีมือผู้เรียนพิการและผู้พิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด เป็นผู้ขับเคลื่อนส่งเสริมบรรจุภัณฑ์ผ่านฝีมือผู้เรียนพิการและผู้พิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนมาร่วมสนับสนุนชิ้นงาน เชิญไปออกงานเพื่อประชาสัมพันธ์ชิ้นงานจากผู้เรียนพิการและผู้พิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

๓.๔.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

๑) ควรมีการขยายการใช้รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดไปยังเครือข่ายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพิการที่สนใจในการประกอบอาชีพเซรามิกได้เรียนรู้วิธีการและขั้นตอนไปสู่การประกอบอาชีพได้

๒) เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น รวมถึงต้องส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา รูปแบบของชิ้นงานให้มีความทันสมัย หลากหลาย และสวยงาม เพื่อก่อให้เกิดเป็นอาชีพและรายได้ให้กับผู้เรียน ได้อย่างยั่งยืน

๓) เพิ่มหน่วยบริการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของจังหวัดตราด ซึ่งยังขาดหน่วยบริการเกาะกูด ซึ่งอยู่ในพื้นที่เกาะ และห่างไกล ทำให้การขยายการให้บริการยังไม่ทั่วถึงทั้งจังหวัด

ระดับนโยบาย

-

๓.๖ การขับเคลื่อนโครงการทวิศึกษาแนวใหม่

๓.๖.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) ความพร้อมของสถานศึกษา (ทั้งโรงเรียนและวิทยาลัย) ในการจัดหลักสูตรทวิศึกษา การจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) นั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด อาจไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดการดำเนินการ แต่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการ และการแลกเปลี่ยนในการส่งเสริมอาชีพร่วมกัน โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเซรามิก โดยได้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาดูงานสำหรับโรงเรียน สถานศึกษาต่าง ๆ

๒) แนวทางความร่วมมือในการจัดหลักสูตรการศึกษา

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด มีความพร้อมในข้อมูลการจัดการเรียนการสอน สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อวางแนวทางให้ผู้เรียนสามารถเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นตาม ความเหมาะสมแต่ละบุคคลได้ พร้อมทั้งสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพเสริมสำหรับผู้เรียน หรือสถานศึกษาทางอาชีวศึกษาที่สนใจเพื่อนำไปสร้างเป็นหลักสูตรอาชีพเป็นของตนเองอีกด้วย

๓.๖.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

ความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน ความพร้อมของข้อมูลและความรู้ความสามารถสำหรับ บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ

๓.๖.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ที่มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนสำหรับ ผู้เรียนพิการอาจไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาพิเศษศึกษาแนวใหม่

๓.๖.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการขับเคลื่อนโครงการการศึกษาแนว ใหม่ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

-

๓.๖.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

-

ระดับนโยบาย

-

นโยบายที่ ๔ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๔.๑ การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีอย่างมีคุณภาพ โดยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายและสถานประกอบการ

๔.๒ การพัฒนาขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการ

ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ และ ๔.๒ เป็นนโยบายสำหรับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา จึงไม่ได้รายงานตามนโยบายดังกล่าว

๔.๓ การพัฒนาสมรรถนะอาชีพ โดยการ Re-skill , Up-skill และ New skill ในทุกกลุ่มเป้าหมายรวมทั้งผู้สูงอายุ

๔.๓.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

การส่งเสริมด้านอาชีพทางศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับผู้พิการ และผู้เรียนพิการที่มีความสนใจในการทำเซรามิก มาเรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการทำเซรามิกกับทางศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดได้ ทั้งกลุ่มผู้พิการ กลุ่มประชาชนทั่วไปที่ให้ความสนใจ หรือกลุ่มผู้สูงอายุ สามารถมาเรียนรู้การทำเซรามิกได้ และทางศูนย์การศึกษาพิเศษยังได้จัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรเซรามิกขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดได้เรียนรู้ขั้นตอนการทำเซรามิก เพื่อพัฒนาทักษะด้านต่างให้กับผู้เรียน การพัฒนาด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ในการฝึกปั้นขึ้นรูปดิน การให้ความคิดและจินตนาการในการออกแบบและปั้นออกมาเป็นชิ้นงาน โดยชิ้นงานที่ออกมาเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำด้วยตนเอง แม้จะไม่สวยงามมากนัก แต่ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองในการจัดทำชิ้นงานนั้น ๆ

รวมถึงในหลักสูตรนอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนพิการ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนที่มีอายุตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไปนั้น มีสาระสำคัญที่ควรเรียนรู้ คือ สาระการงานพื้นฐานอาชีพที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ โดยแบ่งเป็น ๕ มาตรฐาน ๗ ตัวชี้วัด ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ มีจำนวน ๑ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑) ทำงานบ้านเพื่อตนเองและครอบครัว

มาตรฐานที่ ๒ การประกอบอาชีพที่หลากหลายในชุมชน มีจำนวน ๑ ตัวชี้วัด

๑) เรียนรู้และประกอบอาชีพที่หลากหลายในชุมชนของตนเอง

มาตรฐานที่ ๓ มีจำนวน ๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑) การปฏิบัติตนให้มีความพร้อมสู่การทำงาน

๒) การสมัครงาน

มาตรฐานที่ ๔ การดูแลสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑) การปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพความปลอดภัยในการทำงาน และมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน

๒) การปฏิบัติตนให้มีความรับผิดชอบในการทำงาน

มาตรฐานที่ ๕ การบริการจัดการทางการเงิน

๑) การบริหารจัดการและวางแผนการใช้จ่ายเงิน

๔.๓.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

การพัฒนาและดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และการดำเนินงาน รวมถึงต้องออกแบบหลักสูตร หรือกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนได้จริง ให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

๔.๓.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

-

๔.๓.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะอาชีพ โดยการ Re-skill , Up-skill และ New skill ในทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

การพัฒนาศักยภาพผู้พิการโดยการฝึกอาชีพการทำผลิตภัณฑ์เซรามิก ในชื่อว่า “LITTEL ๙ FINE DAY” โดยการทำผลิตภัณฑ์เซรามิกจากผู้พิการที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นหลัก มาพัฒนาอาชีพ

และร่วมสนับสนุนให้ผู้พิการที่จบจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราดไปมีอาชีพเพื่อเป็นรายได้ในการใช้ชีวิต โดยเน้นการทำผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำจากฝีมือผู้พิการโดยเฉพาะ

๔.๓.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

เพิ่มเติมอาชีพอื่น ๆ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้เรียนในการประกอบอาชีพในอนาคต เช่น การทำเกษตรกรรม การทำขนม เป็นต้น

ระดับนโยบาย

-

นโยบายที่ ๕ การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาและบุคลากรสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ

๕.๑ การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะแนวใหม่ (หลักเกณฑ์ PA)

๕.๑.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรฐานตำแหน่ง และมาตรฐานวิทยฐานะฯ ให้แก่หน่วยงานการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา

มีการชี้แจงถึงเกณฑ์มาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะฯ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษารับทราบผ่านการอบรมและประชุมเพื่อให้ครูและบุคลากรได้รับความรู้ ความเข้าใจ วิธีการประเมินวิทยฐานะแนวใหม่เพื่อให้ในการประกอบการเลื่อนเงินเดือน การประเมินเพื่อคงสภาพตำแหน่งวิทยฐานะให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ และการขอมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะแนวใหม่ (หลักเกณฑ์ PA)

ได้มีการจัดการประเมินตามรอบการประเมินที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะตามรอบการประเมินโดยใช้ในการประกอบการเลื่อนเงินเดือน การประเมินเพื่อคงสภาพตำแหน่งวิทยฐานะให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ และการขอมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น

การกำหนดนโยบายให้ครูและบุคลากรทุกคนต้องจัดทำข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) Performance Agreement ในการประเมินการปฏิบัติงานในทุกตำแหน่งของข้าราชการครู ให้ตรงตามข้อกำหนดที่ได้กำหนดไว้

๕.๑.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

๑) มีการแจ้งบุคลากรให้รับทราบและเข้าใจในหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อทำให้สามารถจัดทำและพัฒนางานได้อย่างถูกต้อง

๒) มีปฏิทินในแผนปฏิบัติการประจำปีในรอบการประเมินของกลุ่มบริหารงานบุคคล

๕.๑.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการ/แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑. รูปแบบการจัดทำและการประเมินผลอาจไม่ตรงกันทำให้ผลการประเมินหรือเข้าใจคลาดเคลื่อน	๑. ต้องมีรูปแบบให้ครูและบุคลากรที่แน่นอน รวมถึงข้อกำหนดและข้อตกลงให้ชัดเจน
๒. ข้อกำหนดการประเมินในการพัฒนางานของครูการศึกษาพิเศษนั้นอาจมีประเด็นที่ไม่สามารถแสดงให้เห็นชัดเจนได้	๒. ต้องมีการปรับเปลี่ยนการนำเสนอข้อมูลและรูปแบบให้มีความสอดคล้องกับศักยภาพของเด็กพิการ

๕.๑.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะแนวใหม่ (หลักเกณฑ์ PA) ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

-

๕.๑.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

อาจต้องมีการชี้แจงรูปแบบในการประเมินให้ชัดเจนเพื่อให้ครูและบุคลากรที่ได้รับการประเมินมีความเข้าใจตรงกันในข้อมูลการนำเสนอ รวมถึงคณะกรรมการที่ประเมินจำเป็นต้องมีความเข้าใจในวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อให้สามารถประเมินได้ตรงตามประสิทธิภาพ

ระดับนโยบาย

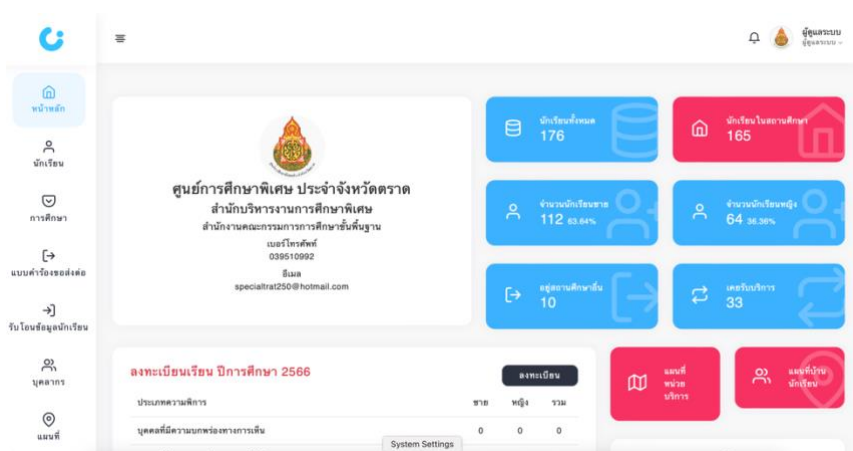
เกณฑ์การประเมินให้บางข้ออาจไม่สนับสนุนและไม่สอดคล้องในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของการศึกษาพิเศษจัดทำข้อมูลเพื่อทำการประเมินได้ยากกว่าการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

๕.๒ การพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และสมรรถนะที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตแบบ New Normal

๕.๒.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency)

มีการพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และสมรรถนะโดยสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้ระบบการจัดเก็บข้อมูลและขั้นตอนการจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ CAPER และติดตามพัฒนาการผ่าน Online และเทคโนโลยี

ระบบสารสนเทศ CAPER

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตแบบ New Normal

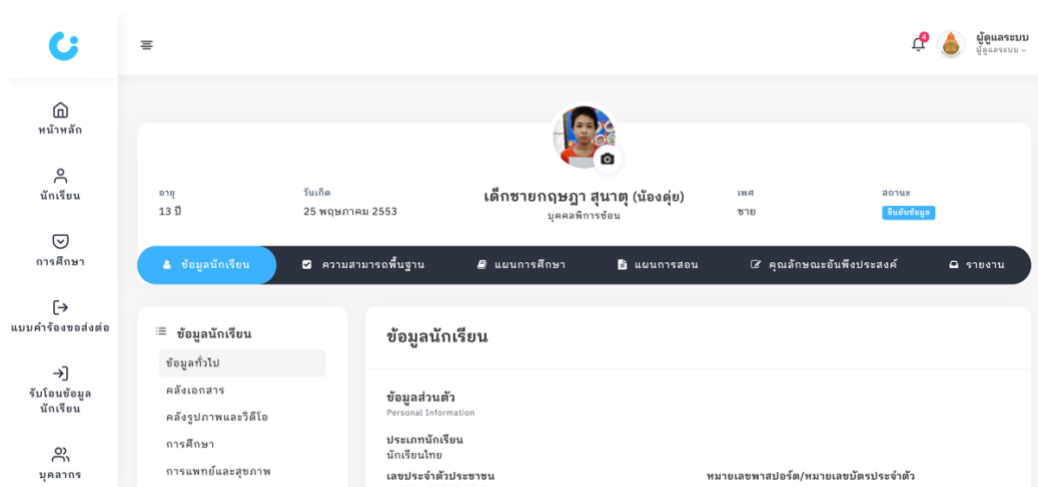
ชี้แจงและอบรมเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถใช้ระบบสารสนเทศเพื่อบันทึกข้อมูลผู้เรียนร่วมถึงการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตแบบ New Normal ในการใช้สื่อและเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ วัสดุต่าง ๆ ช่วยสอน การให้ Application ช่วยในการสอน การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองและผู้ดูแล ผ่านทาง Line, Facebook หรือ การ Video call เพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน

๓) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลไปพัฒนานวัตกรรมการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงาน

มีการสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษามีการใช้ความรู้ด้านเทคโนโลยีไปพัฒนาสื่อการจัดการเรียนการสอนและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลโดยการใช้สื่อเทคโนโลยี รวมถึงการติดตามพัฒนาการของผู้เรียนโดยใช้สื่อและเทคโนโลยี

การให้ครูผู้สอนทุกคนใช้ระบบ CAPER ในการเก็บข้อมูลผู้เรียนและแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบและจัดเก็บข้อมูลผู้เรียน รวมถึงการสรุปข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อให้พร้อมในการใช้งาน และการส่งต่อผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่องข้อมูลไม่สูญหาย

ข้อมูลผู้เรียนในระบบ CAPER

๕.๒.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

การติดตามการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการใช้สื่อเทคโนโลยี

๕.๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการ/แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑. เครื่องมืออาจไม่เพียงพอหรือไม่พร้อมในการใช้งาน	๑. จัดหาหรือสนับสนุนเพิ่มขึ้น
๒. ความถนัดในการใช้เทคโนโลยีของแต่ละบุคคลมีความสามารถไม่เท่ากันทำให้มีปัญหาในการติดตามและจัดทำข้อมูลหรือสื่อบางประเภท	๒. จัดอบรมหรือจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาครูและบุคลากร

๕.๒.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และสมรรถนะที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตแบบ New Normal ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) -

๕.๒.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

ความเข้าใจและความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศของครูและบุคลากรแต่ละบุคคลมีความสามารถที่แตกต่างกันไป บางท่านเข้าใจได้ง่าย บางท่านเข้าใจได้ยาก จำเป็นต้องมีการทบทวนและแนะนำ สนับสนุนการใช้งานเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในทศวรรษที่ ๒๑

ระดับนโยบาย

-

๕.๓ การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

๕.๓.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) การขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานีแก้หนี้

มีการประชาสัมพันธ์โครงการสถานีแก้หนี้ การแนะนำให้บุคลากรที่มีปัญหาหนี้สินลงข้อมูลในระบบเพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือ พร้อมทั้งได้ให้บุคลากรเข้าไปร่วมฟังแนวทางการแก้ไขปัญหาผ่านการอบรมจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อนำมาประชาสัมพันธ์แก่บุคลากรให้รับทราบต่อไป

๒) ผลการดำเนินการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหนี้สิน

ประชาสัมพันธ์โครงการเมื่อมีโครงการช่วยเหลือเข้ามาให้บุคลากรที่มีสิทธิรับทราบเสมอเพื่อช่วยในการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของครูและบุคลากรได้เพิ่มมากขึ้น

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้ตั้งสวัสดิการครูและบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ขึ้นมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) จัดการช่วยเหลือกิจการ หรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

(๒) จัดช่วยเหลือข้าราชการ พนักงานราชการ และบุคลากรของศูนย์ หรือครอบครัวโดยการให้เปล่าในกรณี ดังนี้

- แสดงความยินดีเนื่องในวันเกิด
- แสดงความยินดีในงานมงคล (งานมงคลสมรส, คลอดบุตร, การอุปสมบทหรือพิธีอภัย)
- แสดงความยินดีในการรับ - ส่ง บุคลากรในโอกาสเข้ารับตำแหน่งหรือย้ายเพื่อไปรับตำแหน่งใหม่
- จัดซื้อสิ่งของไปเยี่ยมผู้ปฏิบัติงานที่เจ็บป่วยและเข้ารับการรักษาพยาบาล
- การเคารพศพผู้ปฏิบัติงาน บิดา มารดา คู่สมรสและบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย

- เงินช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานในกรณีที่อยู่อาศัยประสบอัคคีภัย วินาศภัย หรือ ภัยธรรมชาติ

(๓) บริการเงินกู้แก่สมาชิก

โดยเป็นเงินที่ได้มาจากสมาชิกของสถานศึกษาเป็นเสมือนกองทุนเพื่อใช้ส่งเสริมสนับสนุนทุกเดือน และคิดดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นการช่วยเหลือครูและบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่มีปัญหาเรื่องการใช้จ่ายเงิน

๕.๓.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

ต้องทราบปัญหาที่แท้จริงของครูและบุคลากรที่ทำให้เกิดปัญหาหนี้สินตามมา และหาทางแก้ปัญหา หรือช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง แต่ต้องอยู่บนความเชื่อใจและไว้วางใจซึ่งกันและกันร่วมด้วย

๕.๓.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

การเปิดใจแสดงถึงสาเหตุและปัญหาของการเกิดภาระหนี้สินของครูและบุคลากรเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อน จึงอาจทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างตรงจุด

๕.๓.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

สวัสดิการภายในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกในบริการกู้ยืม และส่งเสริมสวัสดิการด้านอื่น ๆ เช่น การมอบของขวัญในวันเกิด การแสดงความยินดีเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ทำให้ช่วยบรรเทาปัญหาของครูและบุคลากรได้ไม่มากก็น้อย

๕.๓.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

การทำงานนโยบายอาจยังไม่เห็นผลลัพธ์ชัดเจนมากให้พื้นที่จังหวัดตราด เนื่องจากการจัดการเรื่องปัญหาหนี้สินของครูจำเป็นต้องมีการพูดคุยแก้ปัญหากับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมากมาย เช่น สถาบันทางการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ในการช่วยแบ่งเบาภาระดอกเบี้ย หรือออกโครงการต่าง ๆ มาเพื่อแบ่งเบา นโยบายจากส่วนกลางเข้ามา แต่การขับเคลื่อนในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน จึงอาจยังไม่สามารถแก้ไขได้เท่าที่ควร

ระดับนโยบาย

-

นโยบายที่ ๖ การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

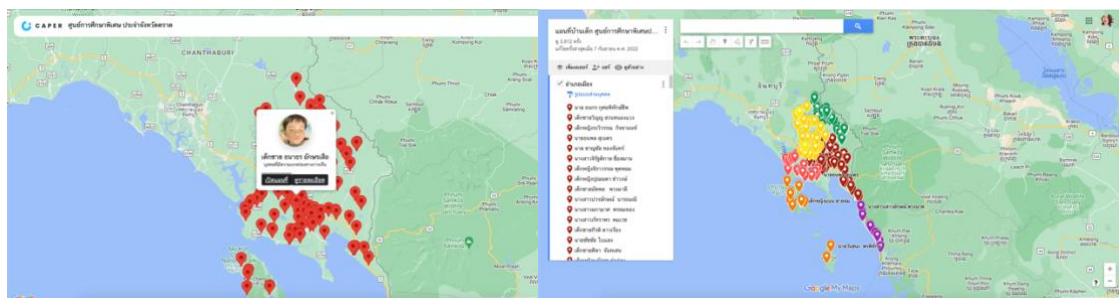
๖.๑ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการให้บริการ

๖.๑.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษา และการบริหารจัดการของหน่วยงาน/สถานศึกษา

ระบบเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ มีการบริหารงานผ่านระบบสารสนเทศ การศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ (Special Education Technology : SET) เพื่อใช้ในการบันทึก ข้อมูลนักเรียนและการเข้ารับบริการประจำวัน ข้อมูลบุคลากรรายบุคคล ข้อมูลงบประมาณสถานศึกษา ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ครุภัณฑ์

ทำการบันทึกตำแหน่งที่ตั้งบ้านและข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนด้วย Google my map และการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ CAPER มาจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด โดยเป็นระบบที่ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลเด็กพิการเป็นรายบุคคลในการจัดการข้อมูลด้านการศึกษา การประเมินผล การรายงาน และการส่งต่อข้อมูลนักเรียน เพื่อให้เกิดเป็นฐานข้อมูลระบบ Big Data และสามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับศูนย์การศึกษาพิเศษทั่วประเทศ

ระบบสารสนเทศ CAPER และ Google map แสดงตำแหน่งบ้านของผู้เรียน

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้ ICT เพื่อการปฏิบัติงาน

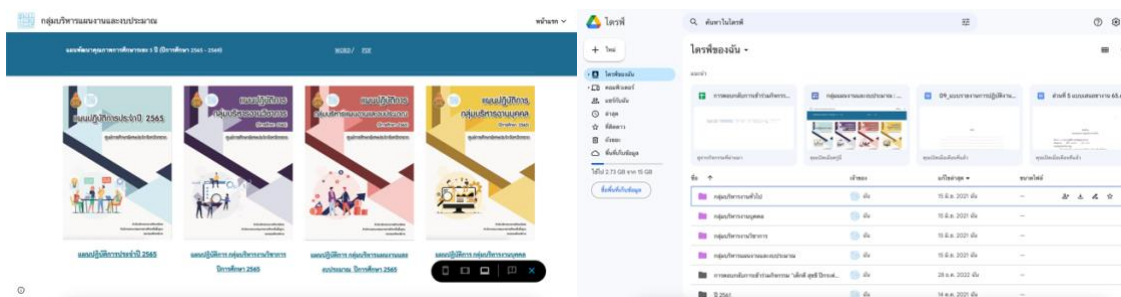
จัดและส่งเสริมการสร้างสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษและบริการทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด จัดให้มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ต่าง ๆ

๓) หน่วยงาน/สถานศึกษานำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้

ระบบเทคโนโลยีเพื่อใช้และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายวีดิทัศน์ สื่อการสอนออนไลน์ และอินเทอร์เน็ต เข้ามาจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนที่หลากหลาย จัดให้มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ผ่านช่องทางทางการติดต่อสื่อสารแอปพลิเคชัน LINE, Facebook

๔) หน่วยงาน/สถานศึกษานำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา

การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนโดยใช้กูเกิ้ลไซต์ (<https://sites.google.com>) เฟสบุค (Facebook) และวารสารประชาสัมพันธ์ทาง e – Office และเก็บข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้ Google drive ในการรวบรวมข้อมูล

การเก็บสารสนเทศไว้ใน Google drive และนำเสนอในรูปแบบ Google site เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา

๕) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยการใช้การเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น Youtube, LINE, Facebook

๖) หน่วยงาน/สถานศึกษามีนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการแก่ผู้รับบริการหรือประชาชนทั่วไป เช่น การยื่นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

๖.๑.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

มีการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยการติดตามอย่างต่อเนื่อง และให้รายงานการใช้สื่อเพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติงาน

๖.๑.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

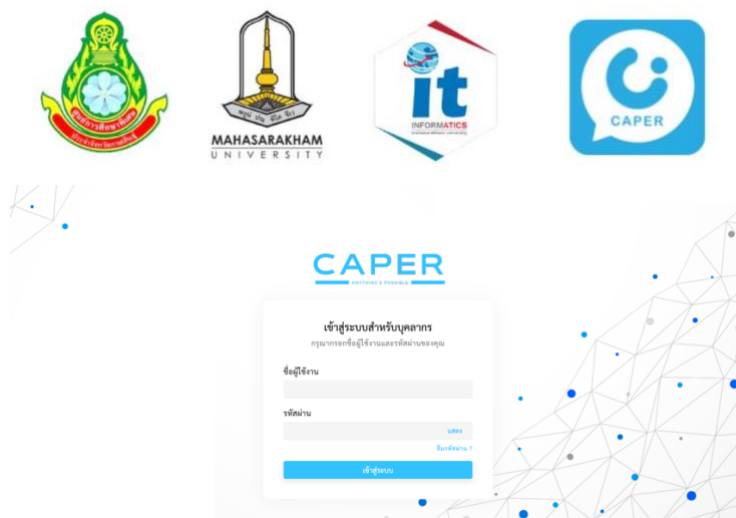
ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการ/แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑. การใช้ระบบอาจมีความยุ่งยากซับซ้อนในการใช้งานและเข้าระบบ หรืออาจมีรูปแบบไม่ตรงตามความต้องการให้การใช้ทำให้ใช้งานได้ยาก	๑. ต้องมีการอบรมชี้แจง หรือสร้างคู่มือในการใช้งาน ให้ละเอียดเพื่ออำนวยความสะดวกกับผู้ใช้งาน

๖.๑.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการให้บริการ ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ CAPER

สำนักบริการงานการศึกษาพิเศษได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลเด็กพิการเป็นรายบุคคล การจัดการข้อมูลด้านการศึกษา การประเมินผล การรายงาน และการส่งต่อข้อมูลผู้เรียน ทำให้เกิดข้อมูลระดับ Big Data เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เข้าถึงง่าย ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล และช่วยในการค้นหาเด็กพิการในจังหวัดได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้จัดทำร่วมกับ ผศ.ดร.จารี ทองคำ อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ทำการคิดค้นและจัดทำจนประสบความสำเร็จ และทำการขยายผลการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ CAPER ไปใช้ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ทั้งหมดจำนวน ๗๗ แห่ง รวมถึงศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ได้นำระบบ CAPER มาใช้ในการรวบรวมข้อมูลเด็กพิการทั้งทั้งจังหวัดตราด ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้ให้บริการ

หน้าแรกของระบบสารสนเทศ CAPER

๖.๑.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

-

ระดับนโยบาย

-

๖.๒ การทำงานแบบบูรณาการ การมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ ทั้งในพื้นที่ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖.๒.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามนโยบาย

๑) หน่วยงาน/สถานศึกษามีแนวทางสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมพัฒนาการจัดการศึกษา

ประสานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกในการวางระบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการ โดยการสร้างภาคีเครือข่ายในแต่ละอำเภอผ่านการประสานงานของหน่วยบริการแต่ละอำเภอให้เป็นผู้ติดต่อขอความร่วมมือ ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การค้นหาผู้เรียนที่ตกหล่น การสนับสนุนด้านทรัพยากร

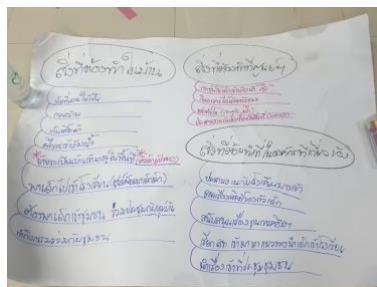
โดยผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้ากลุ่มบริหารงานทั้ง ๔ กลุ่ม ได้ลงไปพบปะพูดคุยเพื่อสร้างเครือข่ายส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการของจังหวัดตราด และศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด ในการขอรับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ร่วมกัน ซึ่งได้รับการตอบรับและความร่วมมือเป็นอย่างดี

๒) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการทำงานแบบบูรณาการ การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริการและการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างชุมชน โรงเรียน และครอบครัว

มีการดำเนินงานที่สนับสนุนความร่วมมือร่วมกันระหว่างชุมชน คือ งานส่งเสริม สนับสนุนการสร้าง ความเข้าใจในการดูแล การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ร่วมกับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น พจม. และผู้ปกครองในการร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

การจัดกิจกรรมให้ความรู้ในการดูแลคนพิการ บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง โดยนักศึกษาซีฟโดยร่วมกับชุมชนในตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง โดยมีผู้ปกครองร่วมวิเคราะห์ผู้เรียนและร่วมกันตั้งเป้าหมายในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างครู ผู้ปกครอง นักศึกษาซีฟ ผู้นำชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓) หน่วยงาน/สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยบุคคลครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการ

มีการจัดประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัดตราด โดยคณะกรรมการประกอบด้วยองค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และเจ้าของสถานประกอบการ มาร่วมกันคิดแผนการจัดการศึกษาให้กับผู้พิการภายในจังหวัดตราด

๖.๒.๒ ปัจจัยขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

ต้องมีการประสานงานอย่างต่อเนื่องกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ รวมถึงต้องมีการสื่อสารให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนให้ชัดเจนและมีเป้าหมายในการพัฒนาที่แน่นอน

๖.๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการ/แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑. ความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการของแต่ละบุคคลไม่เท่ากันทำให้การประสานงานอาจไม่ความคลาดเคลื่อน	๑. ต้องจัดเตรียมข้อมูลและการอธิบายให้ชัดเจน
๒. การดำเนินการอาจล่าช้าในการติดต่อประสานงานเนื่องจากต้องประสานกับหลายหน่วยงาน	๒. ต้องมีการเผื่อเวลาในการประสานงานเพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ

๖.๒.๔ นวัตกรรม/รูปแบบ/แนวทางการดำเนินงานการทำงานแบบบูรณาการ การมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน หน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ ทั้งในพื้นที่และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

ประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัดตราด คณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการจังหวัดตราด ได้ตระหนักถึงความสำคัญจำเป็นของการผลักดัน การสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และตอบสนองความต้องการของชุมชน จึงกำหนดทิศทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการจังหวัดตราด เพื่อเป็นกรอบทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการภายในจังหวัดตราด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการจังหวัดตราด และได้เข้าประชุมร่วมกันเพื่อร่วมมือในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัดตราด

๖.๒.๕ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ระดับพื้นที่ (หน่วยงาน/สถานศึกษา)

การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้พิการและเด็กพิการจังหวัดตราด ต้องอาศัยการทำงานเชิงรุกมากขึ้นหากต้องการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและผู้เรียนได้รับการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากหลายหน่วยงานร่วมกัน ต้องหาแรงจูงใจ และให้หน่วยงานนั้นเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการเพิ่มมากขึ้น

ระดับนโยบาย

-

(ลงชื่อ).....ผู้รับรองการรายงาน

(นางสาวรัชณี จันทร์ทับทอง)

ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตราด

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ